

Grupa Kapitałowa KRUK

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.**

**Sporządzone według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską**

Grupa Kapitałowa KRUK

31.12.2015

Spis treści

	Strona
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe	
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	3
Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat	4
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	5
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	8

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Na dzień 31 grudnia 2015 r.

w tysiącach złotych

	<i>Nota</i>	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Aktywa			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	22	140 742	70 545
Należności z tytułu dostaw i usług	21	8 391	10 949
Inwestycje	18	1 620 579	1 380 179
Pozostałe należności	21	26 719	16 534
Zapasy	20	587	524
Rzeczowe aktywa trwałe	15	19 957	20 265
Inne wartości niematerialne	16	11 805	11 018
Wartość firmy	17	1 024	1 024
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19	2 841	3 539
Pozostałe aktywa		3 469	2 070
Aktywa ogółem		<u>1 836 115</u>	<u>1 516 647</u>
Pasywa			
Zobowiązania			
Pochodne instrumenty zabezpieczające	29	589	2 668
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	28	83 555	60 613
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	26	29 239	27 646
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		3 178	1 724
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	25	935 011	838 649
Rezerwy	27	264	264
Zobowiązania ogółem		<u>1 051 836</u>	<u>931 564</u>
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny	23	17 398	17 110
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		64 382	53 249
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		(7 674)	(3 859)
Pozostałe kapitały rezerwowe		68 956	55 624
Zyski zatrzymane		641 182	462 893
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		<u>784 244</u>	<u>585 017</u>
Udziały niekontrolujące		<u>34</u>	<u>66</u>
Kapitał własny ogółem		<u>784 278</u>	<u>585 083</u>
Pasywa ogółem		<u>1 836 115</u>	<u>1 516 647</u>

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

w tysiącach złotych

	<i>Nota</i>	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Przychody	7	611 234	487 920
Pozostałe przychody operacyjne	8	2 589	1 869
		<u>613 823</u>	<u>489 789</u>
Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych	11	(169 432)	(137 246)
Amortyzacja	15,16	(10 540)	(11 358)
Usługi obce	9	(48 344)	(41 302)
Pozostałe koszty operacyjne	10	(134 128)	(91 722)
		<u>(362 444)</u>	<u>(281 628)</u>
Zysk na działalności operacyjnej		251 379	208 161
Przychody finansowe	12	2 792	1 392
Koszty finansowe	12	(44 394)	(56 715)
Koszty finansowe netto		<u>(41 602)</u>	<u>(55 323)</u>
Zysk przed opodatkowaniem		209 777	152 838
Podatek dochodowy	13	(5 516)	(1 036)
Zysk netto za okres sprawozdawczy		<u>204 261</u>	<u>151 802</u>
Zysk netto przypadający na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		204 227	151 736
Udziały niekontrolujące		34	66
Zysk netto za okres sprawozdawczy		<u>204 261</u>	<u>151 802</u>
Zysk/ (Strata) przypadający na 1 akcję			
Podstawowy (zł)	24	11,84	8,95
Rozwodniony (zł)	24	11,48	8,72

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków lub strat należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

w tysiącach złotych

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Zysk netto za okres sprawozdawczy	204 261	151 802
Inne całkowite dochody		
Pozycje, które mogą w przyszłości zostać przekwalifikowane do wyniku finansowego		
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	(3 815)	3 867
Instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne	-	-
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	-	-
Pozycje, które nie mogą w przyszłości zostać przekwalifikowane do wyniku finansowego	-	-
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	-	-
Inne całkowite dochody netto za okres sprawozdawczy	<u>(3 815)</u>	<u>3 867</u>
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	<u>200 446</u>	<u>155 669</u>
Całkowite dochody ogółem przypadające na:		
Akcjonariuszy jednostki dominującej	200 412	155 603
Udziały niekontrolujące	34	66
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	<u>200 446</u>	<u>155 669</u>
Całkowity dochód/ (Strata) przypadający na 1 akcję		
Podstawowy (zł)	11,62	9,18
Rozwodniony (zł)	11,27	8,94

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

w tysiącach złotych

<i>Nota</i>	Kapitał akcyjny	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny właścicieli jednostki dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny ogółem
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2014 r.	16 959	47 381	(634)	(7 726)	48 289	311 157	415 426	129	415 555
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy									
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	151 736	151 736	66	151 802
Inne całkowite dochody									
- Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	-	-	3 867	-	-	3 867	-	3 867
- Wycena instrumentów zabezpieczających	-	-	634	-	-	-	634	-	634
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	634	3 867	-	-	4 501	-	4 501
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	-	-	634	3 867	-	151 736	156 237	66	156 303
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli									
- Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	(129)	(129)
- Płatności w formie akcji	-	-	-	-	7 335	-	7 335	-	7 335
- Emisja akcji własnych	151	5 868	-	-	-	-	6 019	-	6 019
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem	151	5 868	-	-	7 335	-	13 354	66	13 225
Kapitał własny ogółem na dzień 31 grudnia 2014 r.	17 110	53 249	-	(3 859)	55 624	462 893	585 017	66	585 083
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2015 r.	17 110	53 249	-	(3 859)	55 624	462 893	585 017	66	585 083
Całkowite dochody za okres sprawozdawczy									
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	-	204 227	204 227	34	204 261
Inne całkowite dochody									
- Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą	-	-	-	(3 815)	-	-	(3 815)	-	(3 815)
Inne całkowite dochody ogółem	-	-	-	(3 815)	-	-	(3 815)	-	(3 815)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	-	-	-	(3 815)	-	204 227	200 412	34	200 446
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli									
- Wypłata dywidendy	23	-	-	-	-	(25 938)	(25 938)	(66)	(26 004)
- Emisja akcji własnych	23	288	11 133	-	-	-	11 421	-	11 421
- Płatności w formie akcji	-	-	-	-	13 332	-	13 332	-	13 332
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem	288	11 133	-	-	13 332	(25 938)	(1 185)	(66)	(1 251)
Kapitał własny ogółem na dzień 31 grudnia 2015 r.	17 398	64 382	-	(7 674)	68 956	641 182	784 244	34	784 278

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 r.

w tysiącach złotych

	<i>Nota</i>	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk netto za okres		204 261	151 802
<i>Korekty</i>			
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	15	6 246	7 102
Amortyzacja wartości niematerialnych	16	4 294	4 256
Koszty finansowe netto		40 573	48 055
(Zysk) /strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych		(68)	(146)
Płatności w formie akcji własnych rozliczane w instrumentach kapitałowych		13 332	7 335
Podatek dochodowy		5 516	1 036
Zmiana stanu pozostałych inwestycji	18	(8 532)	(3 553)
Zmiana stanu inwestycji w pakiety wierzytelności	18	(236 609)	(308 283)
Zmiana stanu zapasów		(63)	5
Zmiana stanu należności		(7 627)	(670)
Zmiana stanu pozostałych aktywów		(1 399)	382
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych		22 942	27 075
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		1 593	4 404
Podatek zapłacony		(3 364)	(529)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		41 095	(61 729)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Odsetki otrzymane		342	525
Wpływy z tytułu sprzedaży wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		173	170
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(8 336)	(8 471)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(7 821)	(7 776)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wpływy netto z emisji akcji		11 421	6 018
Wpływy z emisji dłużnych papierów wartościowych		243 360	45 000
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		742 115	776 493
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek		(844 174)	(541 056)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(4 512)	(3 133)
Wypłata dywidendy	24	(26 004)	(129)
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(41 000)	(129 904)
Odsetki zapłacone		(44 284)	(48 497)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		36 923	104 792
Przepływy pieniężne netto, ogółem		70 197	35 287
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		70 545	35 258
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	22	140 742	70 545

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1.	Dane Jednostki Dominującej.....	9
2.	Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
3.	Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	13
4.	Ustalenie wartości godziwej	29
5.	Zarządzanie ryzykiem finansowym	31
6.	Segmenty sprawozdawcze oraz informacje o obszarach geograficznych	36
7.	Przychody	39
8.	Pozostałe przychody operacyjne.....	41
9.	Usługi obce.....	41
10.	Pozostałe koszty operacyjne.....	42
11.	Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych	42
12.	Przychody i koszty finansowe	43
13.	Podatek dochodowy	44
14.	Podział pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej na krótkoterminowe i długoterminowe	46
15.	Rzeczowe aktywa trwałe	47
16.	Inne wartości niematerialne	49
17.	Wartość firmy	51
18.	Inwestycje.....	52
19.	Podatek odroczony	55
20.	Zapasy	58
21.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	58
22.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty.....	59
23.	Kapitał własny.....	60
24.	Zysk przypadający na jedną akcję	64
25.	Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	66
26.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	67
27.	Rezerwy	68
28.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.....	69
29.	Instrumenty finansowe.....	70
30.	Leasing operacyjny	78
31.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi.....	78
32.	Wynagrodzenie płatności w formie akcji.....	79
33.	Skład Grupy Kapitałowej.....	80
34.	Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	81
35.	Zobowiązania warunkowe.....	81
36.	Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	82

1. Dane Jednostki Dominującej

Nazwa jednostki dominującej:

KRUK Spółka Akcyjna (dalej „KRUK S.A.” lub „Jednostka Dominująca”)

Siedziba jednostki dominującej

ul. Wołowska 8
51-116 Wrocław

Rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, ul. Poznańska 16-17, 53-230 Wrocław

Data rejestracji: 7 września 2005 r.

Numer rejestru: KRS 0000240829

Przedmiot działalności jednostki dominującej oraz jej jednostek zależnych

Jednostka Dominująca oraz jej jednostki zależne zajmują się przede wszystkim restrukturyzacją i odzyskiwaniem wierzytelności nabywanych przez podmioty z Grupy oraz wierzytelności powierzanych przez instytucje finansowe i inne podmioty.

W dniu 15 maja 2013 r. jednostka zależna Novum Finance Sp. z o.o., prowadząca dotychczas działalność polegającą na udzielaniu pożyczek, zawarła z KRUK S.A. umowę współpracy dotyczącą agencyjnego zawierania w imieniu Jednostki Dominującej umów pożyczek gotówkowych, obsługi tych umów oraz koordynacji procesu sprzedaży. W związku z powyższą umową od dnia jej zawarcia pożyczki gotówkowe udzielane są przez KRUK S.A.

Jednostka zależna Rejestr Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. zajmuje się udostępnianiem informacji gospodarczych na temat osób i podmiotów, których dane są przechowywane i administrowane przez tę jednostkę zależną.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres sprawozdawczy kończący się 31 grudnia 2015 r. obejmuje sprawozdania finansowe Jednostki Dominującej oraz jej jednostek zależnych (zwanym łącznie „Grupą”).

Jednostką Dominującą najwyższego szczebla jest KRUK S.A. Wykaz jednostek zależnych został przedstawiony poniżej:

w tysiącach złotych	Kraj	Udział w kapitałach %	
		31.12.2015	31.12.2014
Secapital S.a.r.l. *	Luksemburg	69,5%	84,4%
ERIF Business Solutions Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
Secapital Polska Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
Rejestr Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.	Polska	100%	100%
Novum Finance Sp. z o.o. (spółka w likwidacji)	Polska	100%	100%
KRUK Romania S.r.l.	Rumunia	100%	100%
Kancelaria Prawna RAVEN Krupa & Stańko Spółka komandytowa	Polska	98%	98%
KRUK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Polska	100%	100%
KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o.	Czechy	100%	100%
Prokura NS FIZ*	Polska	100%	100%
Prokulus NS FIZ*	Polska	-	100%
ProsperoCapital Sp.z.o.o. (spółka w likwidacji)	Polska	100%	100%
KRUK International Z.r.t. (spółka w likwidacji)	Węgry	-	100%
InvestCapital Malta Ltd *	Malta	99,5%	99,5%
RoCapital IFN S.A.	Rumunia	99,0%	99,0%
Kruk Deutschland GmbH	Niemcy	100%	100%
KRUK Italia S.r.l	Włochy	100%	-
ItaCapital S.r.l	Włochy	100%	-
KRUK Espana S.r.l	Hiszpania	100%	-
ProsperoCapital S.a.r.l.	Luksemburg	100%	-

* podmioty zależne, w których Jednostka Dominująca posiada pośrednio 100%

Z dniem 29 czerwca 2015 roku wykreślono z rejestru sądowego: Prokulus Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty.

W roku 2015 Jednostka Dominująca dokonała dopłat do kapitału w jednostce zależnej KRUK Deutschland GmbH na kwotę 16.043 tys. zł.

W dniu 17 listopada 2015 r. została podpisana umowa spółki KRUK Espana S.L. z siedzibą w Madrycie, która jest w 100% zależna od KRUK S.A. w ten sposób, że KRUK S.A. posiada 100 udziałów o wartości nominalnej 500 EUR za każdy udział i łącznej wartości 50 000 EUR, co stanowi 100% kapitału zakładowego i uprawnia do takiej samej liczby głosów na Zgromadzeniu Wspólników tej Spółki. Przedmiotem działalności KRUK Espana S.L. jest działalność w zakresie windykacji wierzytelności na zlecenie oraz windykacji pakietów wierzytelności nabytych przez Grupę Kapitałową KRUK na terenie Hiszpanii i innych krajów europejskich, a także obrót wierzytelnościami.

W dniu 13 listopada 2015 r. została podpisana umowa spółki KRUK Italia S.r.l z siedzibą w Mediolanie, która jest w 100% zależna od KRUK S.A. w ten sposób, że KRUK S.A. posiada 100 udziałów o wartości nominalnej 500 EUR za każdy udział i łącznej wartości 50 000 EUR, co stanowi 100% kapitału zakładowego i uprawnia do takiej samej liczby głosów na Zgromadzeniu Wspólników KRUK Italia.

Przedmiotem działalności KRUK Italia jest działalność w zakresie windykacji wierzytelności na zlecenie oraz windykacji pakietów wierzytelności nabytych przez Grupę Kapitałową KRUK na terenie Włoch i innych krajów europejskich.

W dniu 13 listopada 2015 r. została podpisana umowa spółki ItaCapital S.r.l z siedzibą w Mediolanie (ItaCapital), która jest w 100% zależna od KRUK S.A. w ten sposób, że KRUK S.A. posiada 20 udziałów o wartości nominalnej 500 EUR za każdy udział i łącznej wartości 10 000 EUR, co stanowi 100% kapitału zakładowego i uprawnia do takiej samej liczby głosów na Zgromadzeniu Wspólników ItaCapital. ItaCapital jest spółką sekurytyzacyjną specjalnego przeznaczenia, której działalność obejmuje przede wszystkim inwestowanie w wierzytelności lub aktywa związane z wierzytelnościami.

2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

a) Oświadczenie zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Grupa nie skorzystała z możliwości, występującej w przypadku stosowania Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez UE, zastosowania KIMSF 21 dopiero od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku natomiast zmian do MSSF 2 oraz zmian do MSSF 3 będących częścią Zmian wynikających z przeglądu MSSF 2010-2012 od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku. MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Niektóre jednostki Grupy prowadzą swoje księgi rachunkowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określoną przez Ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („Ustawa”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”) oraz innymi lokalnymi standardami. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdań finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki Dominującej („Zarząd”) w dniu 26 lutego 2016 r.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

b) Podstawa wyceny

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone za okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. Dane porównawcze zostały zaprezentowane na dzień 31 grudnia 2014 r. oraz za okres od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem następujących istotnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej:

- instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy
- instrumentów pochodnych.

Metody ustalania wartości godziwej zostały przedstawione w notce 4.

c) Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Złoty polski jest walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej.

d) Dokonane osądy i szacunki

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, wpływających na stosowanie przyjętych zasad rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów, których rzeczywiste wartości mogą różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiany szacunków księgowych są ujęte prospektywnie począwszy od okresu, w którym dokonano zmiany szacunku.

Informacja na temat osądów dotyczących zastosowania zasad rachunkowości, które mają najbardziej istotny wpływ na wartości ujęte w sprawozdaniu finansowym, zostały przedstawione w następującej notcie:

- Nota 3c)(i) Aktywa finansowe

Nabyte pakiety wierzytelności Grupa wycenia nie rzadziej niż cztery razy w danym rocznym okresie sprawozdawczym, nie później niż na koniec każdego kwartału kalendarzowego. Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień wyceny ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości obliczonej przy zastosowaniu modelu estymacji opartego na szacunkach w zakresie zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych.

Szacowanie wartości oczekiwanych przepływów pieniężnych może być dokonane przy pomocy metod porównawczo-statystycznych (analiza statystyczna), behawioralnych lub w oparciu o analizę prawną i ekonomiczną poszczególnych wierzytelności lub dłużników (analiza indywidualna). Wybór metody estymacji przepływów z pakietu wierzytelności dokonywany jest w oparciu o posiadane dane na temat cech poszczególnych dłużników, charakterystyk wierzytelności, oraz danych historycznych zebranych już w trakcie obsługi pakietu.

Grupa Kruk opracowuje projekcje odzysków z portfeli wierzytelności niezależnie dla poszczególnych rynków. W prognozach uwzględniane są między innymi: historyczne zachowania osób zadłużonych, obowiązujące i planowane regulacje prawne, rodzaj i charakter wierzytelności oraz zabezpieczeń, jak również aktualna strategia windykacyjna.

- Nota 3c)(iii) Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń

Grupa nabywa instrumenty pochodne w celu zabezpieczenia ryzyka zmiany przepływów pieniężnych na skutek zmian stopy procentowej.

Instrumenty pochodne ujmowane są początkowo w wartości godziwej. Wszystkie koszty związane z transakcją ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Wartość godziwa transakcji typu swap procentowy ustalana jest w oparciu o przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowanych na podstawie różnicy między prognozowanym WIBOR 3M, a WIBOR 3M z dnia zawarcia transakcji. Do wyznaczenia wartości godziwej Grupa przyjmuje się prognozę WIBOR 3M przekazane przez firmę zewnętrzną.

Informacje o dokonanych osądach i szacunkach, które związane są ze znaczącym ryzykiem i mogą wymagać istotnych korekt w sprawozdaniu finansowym za kolejny rok są zawarte w następujących notach:

- Nota 18 Inwestycje
- Nota 29 Instrumenty finansowe
- Nota 15 Stawki amortyzacyjne
- Nota 19 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

a) Zasady konsolidacji

(i) Połączenia jednostek

Połączenia jednostek, w tym funduszy inwestycyjnych zamkniętych, są rozliczane metodą nabycia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką nabywaną.

Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce, wtedy gdy:

- posiada władzę nad danym podmiotem,
- podlega ekspozycji na zmienne zwroty lub posiada prawa do zmiennych zwrotów z tytułu swojego zaangażowania w danej jednostce,
- ma możliwość wykorzystania władzy w celu kształtowania poziomu generowanych zwrotów. Grupa ujmuje wartość firmy jako wartość godziwą przekazanej zapłaty wliczając rozpoznaną wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej, pomniejszoną o wartość netto nabytych identyfikowalnych aktywów i przejętych zobowiązań wycenianych na dzień nabycia w wartości godziwej.

Wartość przekazanej zapłaty zawiera wartość godziwą przeniesionych aktywów, zobowiązań zaciągniętych przez Grupę wobec poprzednich właścicieli jednostki przejmowanej oraz akcji wyemitowanych przez Grupę. Wartość przekazanej zapłaty zawiera również wartość godziwą części zapłaty warunkowej, jak również wartość godziwą przekazanych przez przejmującego nagród w formie akcji jednostki przejmowanej, które są obowiązkowo zastępowane w połączeniach jednostek. Jeśli połączenie jednostek powoduje wygaśnięcie wcześniejszych zobowiązań występujących pomiędzy Grupą a jednostką przejmowaną, wówczas wartość zapłaty obniża się o niższą z umownej ceny za wygaśnięcie zobowiązania lub wartości elementu pozarynkowego i ujmuje się jako pozostały koszt.

Zobowiązanie warunkowe jednostki przejmowanej jest uwzględniane przy połączeniu jednostek tylko wtedy, kiedy takie zobowiązanie stanowi obecny obowiązek, wynika z przeszłych zdarzeń oraz jego wartość godziwa może być wiarygodnie oszacowana.

Grupa wycenia wszystkie udziały niekontrolujące w proporcji do udziałów w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto jednostki przejmowanej.

Koszty transakcyjne poniesione w związku z połączeniem jednostek, takie jak opłaty z tytułu usług prawnych, due diligence oraz za inne profesjonalne usługi ujmuje się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione.

(ii) Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą, w tym fundusze inwestycyjne. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały ujednolicone z zasadami przyjętymi przez Grupę.

(iii) Korekty konsolidacyjne

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty, a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Niezrealizowane straty są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego na tej samej zasadzie co niezrealizowane zyski, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości.

b) Waluty obce

(i) Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w walutach funkcjonalnych jednostek Grupy z zastosowaniem kursu kupna lub kursu sprzedaży walut z dnia zawarcia transakcji stosowanym przez bank, z którego usług jednostka korzysta.

Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na koniec okresu sprawozdawczego według średniego kursu banku centralnego dla danej waluty ogłoszonego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z wyceny aktywów i zobowiązań pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego stanowią różnice pomiędzy wyceną według zamortyzowanego kosztu w walucie funkcjonalnej na początku okresu sprawozdawczego, skorygowaną o naliczone odsetki i dokonane płatności w trakcie okresu sprawozdawczego, a wartością według zamortyzowanego kosztu w walucie obcej przeliczoną według średniego kursu banku centralnego na koniec okresu sprawozdawczego.

Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań denominowane w walutach obcych wyceniane według kosztu historycznego są przeliczane według średniego kursu banku centralnego ogłoszonego w dniu dokonania transakcji.

Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu banku centralnego obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

Różnice kursowe z przeliczenia na walutę funkcjonalną ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu.

(ii) Przeliczanie jednostki działającej za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy i korekty do wartości godziwej na dzień nabycia dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego.

Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach. W przypadku zbycia jednostek działających za granicą, częściowego lub w całości, odpowiednie kwoty ujęte w kapitale własnym są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Różnice kursowe dotyczące pozycji pieniężnych w postaci należności lub zobowiązań w stosunku do jednostki działającej za granicą, których rozliczenie nie jest planowane bądź prawdopodobne w dającej się przewidzieć przyszłości są częścią inwestycji netto w jednostce działającej za granicą i są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako różnice kursowe z przeliczenia.

c) Instrumenty finansowe

(i) Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
- nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,

b) został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat/ sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej) finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowo); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Nabyte pakiety wierzytelności

Nabyte pakiety wierzytelności są to masowe pakiety przeterminowanych zobowiązań (np. z tytułu kredytów konsumenckich, opłat za media itp.) nabywane przez Grupę w ramach umów cesji wierzytelności za cenę znacząco niższą od wartości nominalnej tych zobowiązań. Grupa zalicza nabyte przed 1 stycznia 2014 roku pakiety wierzytelności do aktywów finansowych wyznaczonych do kategorii wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na to, że zgodnie z MSR 39 zostały wyznaczone do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Pakiety wierzytelności ujmowane są początkowo w księgach według ceny zakupu odpowiadającej wartości godziwej. Koszty związane z transakcją nabycia ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Nabyte przed 1 stycznia 2014 roku pakiety wierzytelności Grupa wycenia nie rzadziej niż cztery razy w danym rocznym okresie sprawozdawczym, nie później niż na koniec każdego kwartału kalendarzowego. Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień wyceny ustala się według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej obliczonej przy zastosowaniu modelu estymacji opartego na szacunkach w zakresie zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych, obejmujących wpłaty i koszty windykacji na poziomie rynkowym.

Stopa użyta do dyskontowania oczekiwanych przepływów odzwierciedla ryzyko kredytowe związane z danym pakietem. Przy początkowym ujęciu, stopa dyskontowa jest oczekiwaną wewnętrzną stopą zwrotu uwzględniającą cenę zakupu oraz szacowane przepływy ustalone na dzień nabycia pakietu. Na każdy dzień wyceny Grupa weryfikuje przyjęte stopy dyskontowe tak, aby uwzględniały one aktualną stopę wolną od ryzyka oraz premię za ryzyko związaną z ryzykiem kredytowym dla danego pakietu.

Szacowane przepływy z pakietów wierzytelności obejmują część kapitałową pakietów oraz odsetki ustalone w oparciu o stopę dyskontową. Otrzymana część kapitałowa ujmowana jest jako zmniejszenie wartości księgowej pakietów natomiast część odsetkowa ujmowana jest jako przychód bieżącego okresu. Ponadto, w przychodach bieżącego okresu ujmowane są zmiany wartości godziwej wynikające ze zmian szacunków dotyczących oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego pakietu oraz zmian w stopie dyskontowej. Powyższe kwoty są prezentowane jako przychody operacyjne z uwagi na to, że windykacja nabytych pakietów wierzytelności jest prowadzona przy użyciu zasobów, których wykorzystanie jest ujmowane w ramach kosztów działalności operacyjnej.

Aktualizacja wartości zakupionych pakietów wierzytelności definiowania jest jako zmiana ich wartości godziwej, spowodowana zmianą stóp procentowych oraz/lub zmianą szacunków dotyczących przyszłych przepływów pieniężnych. Różnice pomiędzy rzeczywistymi wpłatami a prognozowanymi zaliczane są do pozycji „przychody odsetkowe skorygowane o wpłaty rzeczywiste” i prezentowane jako przychody.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Do pożyczek i należności Grupa zalicza udzielone pożyczki oraz należności z tytułu dostaw i usług oraz pakiety wierzytelności zakupione od 1 stycznia 2014 r.

Nabyte pakiety wierzytelności

Od 1 stycznia 2014 wszystkie nabywane pakiety wierzytelności klasyfikowane są do kategorii pożyczki i należności. Klasyfikacja ta odzwierciedla strategię zarządzania nabytymi pakietami, która skupia się na maksymalizacji wartości wpłat.

Pakiety wierzytelności są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Początkowe ujęcie w księgach następuje w dacie zakupu, w cenie nabycia, to jest wartości godziwej uiszczonej zapłaty, powiększonej o istotne koszty transakcyjne.

Na podstawie pierwotnej prognozy przepływów pieniężnych, uwzględniającej wartość początkową (cenę nabycia powiększoną o koszty transakcyjne), wyznaczana jest efektywna stopa procentowa, stosowana do

dyskontowania szacowanych przepływów pieniężnych, która pozostaje niezmienna przez cały okres utrzymywania portfela.

Przychody odsetkowe naliczane są od wartości portfela ustalonego na podstawie modelu zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, o której mowa powyżej, i ujmowane są w bieżącym okresie w wyniku finansowym. Przychód z tytułu odsetek w całości rozpoznawany jest jako zwiększenie wartości portfela. Rzeczywiste przepływy otrzymywane w okresie w wyniku windykacji, w całości rozpoznawane są jako zmniejszenie wartości portfela.

Wartość składnika aktywów na dany dzień bilansowy jest równa jego wartości początkowej (cena nabycia powiększona o koszty transakcyjne) powiększonej o przychody odsetkowe oraz pomniejszonej o rzeczywiste przepływy oraz dodatkowo zmodyfikowanej o aktualizację (zmianę) szacunków przepływów pieniężnych. W efekcie wartość składnika aktywów na dzień bilansowy jest równa zdyskontowanej wartości oczekiwanych przepływów pieniężnych.

Ponadto, w przychodach bieżącego okresu ujmowane są zmiany wartości portfela wynikające ze zmian szacunków co do terminów i kwot dotyczących oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego portfela.

Pożyczki Novum

W ramach prowadzonej działalności NOVUM udzielane były pożyczki konsumenckie w wysokości do 7 500 zł na okres od 3 do 24 miesięcy. Usługa NOVUM skierowana była do osób zadłużonych wobec Grupy KRUK, które spłaciły swoje zadłużenie lub regularnie je spłacają, ale pozostają wykluczeni z rynku bankowego.

Głównym założeniem metody ewidencji jest podział portfela NOVUM na 4 przedziały w zależności od stopnia przeterminowania pożyczek.

- w każdym miesiącu wyceny portfel NOVUM dzielony jest na 4 następujące przedziały:

[0-30 DPD]; [31-60 DPD]; [61<=DPD]; [pożyczki wypowiedziane]

gdzie DPD - liczba dni po dacie wymagalności raty;

- suma wartości godziwych wszystkich przedziałów stanowi wartość godziwą całego portfela:

$$\text{Wartość godziwa portfela} = \sum_i^4 \text{Wartość godziwa}_i$$

gdzie:

- i: numer przedziału,

- Wartość godziwa: NPV przyszłych przepływów pieniężnych z portfela pożyczek obliczana na podstawie harmonogramu spłat;

- w każdym miesiącu wyceny obliczane są współczynniki szkodowości dla każdego przedziału, (szkodowość w danym przedziale ustalana jest na podstawie danych historycznych o saldach wymaganych i wpłatach od pożyczkobiorców);

- wartość odpisu aktualizującego w miesiącu wyceny jest sumą odpisów aktualizujących we wszystkich przedziałach wyliczanych zgodnie z dotychczasową formułą:

$$\begin{aligned} & \text{Odpis aktualizujący}(T) \\ &= \sum_i^4 \text{Odpis aktualizujący}(T)_i = \sum_i^4 \text{Wartość godziwa}(T)_i * \text{szkodowość}(T)_i \end{aligned}$$

Wartość odpisu aktualizującego przypadająca na miesiąc wyceny jest różnicą odpisu z bieżącego oraz poprzedniego miesiąca wyceny.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczoney, ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

(ii) Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Zobowiązania finansowe są ujmowane na dzień zawarcia transakcji, w której Grupa staje się stroną umowy zobowiązującej do wydania instrumentu finansowego.

Grupa wyłącza z ksiąg zobowiązanie finansowe, kiedy zobowiązanie zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych oraz zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi do kategorii innych zobowiązań finansowych. Tego typu zobowiązania finansowe początkowo ujmowane są w wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

Grupa posiada następujące zobowiązania finansowe: kredyty, zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych, zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania.

Grupa prezentuje zobowiązania z tytułu zakupu pakietów w ramach zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

(iii) Instrumenty pochodne i rachunkowość zabezpieczeń

Grupa nabywa instrumenty pochodne w celu zabezpieczenia ryzyka zmiany przepływów pieniężnych na skutek zmian stopy procentowej.

Instrumenty pochodne ujmowane są początkowo w wartości godziwej. Wszystkie koszty związane z transakcją ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Skutki wyceny instrumentu do wartości godziwej odnosi się bezpośrednio w rachunek zysków i strat.

(iv) Kapitał własny

Akcje zwykłe

Akcje zwykłe ujmuje się w kapitale własnym. Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji zwykłych i opcji na akcje, skorygowane o wpływ podatków, pomniejszają wartość kapitału.

d) Rzeczowe aktywa trwałe

(i) Ujęcie oraz wycena

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania, a także wynagrodzeń bezpośrednich (w przypadku wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych we własnym zakresie). Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika środków trwałych oraz środków trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do końca okresu sprawozdawczego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym się znajdował. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia.

Koszty finansowania zewnętrznego związane z nabyciem lub wytworzeniem określonych aktywów zwiększają cenę nabycia lub koszt wytworzenia tych aktywów.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Zyski i straty ze zbycia składnika rzeczowych aktywów określa się na podstawie porównania przychodów ze zbycia z wartością księgową zbytych aktywów i ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu w pozycji pozostałe przychody lub koszty operacyjne.

(ii) Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Wartość bieżąca usuniętych części składnika rzeczowych aktywów trwałych jest wyłączana z ksiąg. Nakłady ponoszone w związku z bieżącym utrzymaniem składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

(iii) Amortyzacja

Wysokość odpisów amortyzacyjnych ustala się w oparciu o cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną.

Koszt amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów. Składniki aktywów użytkowanych na podstawie umowy leasingu finansowego lub innej umowy o podobnym charakterze amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres trwania umowy leasingu lub okres użytkowania, chyba że Grupa posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu. Grunty nie są amortyzowane.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

Budynki (inwestycje w obcych obiektach)	10-40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	3-10 lat
Środki transportu	4-5 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

e) Nieruchomości inwestycyjne

(i) Ujęcie oraz wycena

Grupa w ramach prowadzonego procesu windykacji pakietów własnych dokonuje przejęcia nieruchomości na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zaliczenia jej na poczet zadłużenia. Nieruchomości inwestycyjne wycenia się początkowo według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne wykazywane są w wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu. Wycena do wartości godziwej dokonywana jest raz na pół roku przez akredytowanego wewnętrznego rzeczoznawcę.

Nieruchomości inwestycyjne zaprzestaje ujmować się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w momencie stwierdzenia braku uzyskiwania korzyści ekonomicznych lub sprzedaży. Różnica pomiędzy wartością bilansową a wartością sprzedaży ujmowana jest w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

f) Wartości niematerialne

(i) Wartość firmy

Wartość firmy powstaje w związku z przejęciem jednostek zależnych. Metody wyceny wartości firmy w momencie jej początkowego ujęcia zostały opisane w nocie 3(a)(i).

Wycena po początkowym ujęciu

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość firmy nie jest amortyzowana. Na koniec każdego okresu sprawozdawczego wartość firmy jest testowana pod kątem utraty wartości.

(ii) Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe nabyte lub wytworzone we własnym zakresie przez Grupę wartości niematerialne o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości.

Grupa zalicza do wartości niematerialnych i prawnych koszty zakończonych prac rozwojowych. Warunki zaliczania do aktywów kosztów prac rozwojowych prowadzonych przez jednostkę na własne potrzeby, poniesione przed zastosowaniem nowej technologii są następujące:

- program lub technologia wytwarzania są ściśle ustalone, a dotyczące ich koszty prac rozwojowych wiarygodnie określone;
- techniczna przydatność programu lub technologii została stwierdzona i odpowiednio udokumentowana i na tej podstawie jednostka podjęła decyzję o wytwarzaniu tych produktów lub stosowaniu technologii;
- koszty prac rozwojowych zostaną pokryte, według przewidywań, przychodami ze zastosowania tych programów lub technologii.

(iii) Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady, w tym nakłady na wytworzone we własnym zakresie: znaki towarowe, wartość firmy i markę są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

(iv) Amortyzacja

Wysokość odpisów amortyzacyjnych ustala się w oparciu o cenę nabycia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną.

Koszt amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Grupę okresu użytkowania danego składnika wartości niematerialnych, innego niż wartość firmy, od momentu stwierdzenia jego przydatności do użytkowania, co możliwie najlepiej odzwierciedla sposób realizacji przyszłych korzyści ekonomicznych związanych z użytkowaniem danego składnika aktywów.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Oprogramowanie	5 lat
Koszty prac rozwojowych	1-5 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na koniec każdego rocznego okresu sprawozdawczego i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

g) Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszane o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Umowy leasingowe nie będące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny i nie są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

h) Zapasy

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia nie wyższej od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Wartość stanu zapasów ustala się z zastosowaniem metody pierwsze weszło, pierwsze wyszło. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

i) Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

(i) Aktywa finansowe

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego dokonywana jest ocena, czy zaistniały obiektywne przesłanki świadczące o utracie wartości składników aktywów finansowych innych niż wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy. Uznaje się, że składnik aktywów finansowych utracił wartość, gdy po jego początkowym ujęciu pojawiły się obiektywne przesłanki wystąpienia zdarzenia powodującego utratę wartości, mogącego mieć negatywny, wiarygodnie oszacowany wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych zalicza się niespłacenie albo zaleganie w spłacie długu przez dłużnika; restrukturyzację długu dłużnika, na którą Grupa wyraziła zgodę ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych dłużnika, a której w innym wypadku Grupa by nie udzieliła; okoliczności świadczące o wysokim poziomie prawdopodobieństwa bankructwa dłużnika lub emitenta; zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych.

Grupa ocenia przesłanki świadczące o utracie wartości należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności na poziomie pojedynczego składnika aktywów.

Dokonując oceny utraty wartości Grupa wykorzystuje historyczne trendy do szacowania prawdopodobieństwa wystąpienia zaległości oraz momentu zapłaty oraz wartości poniesionych strat, skorygowane o szacunki Zarządu oceniające, czy bieżące warunki ekonomiczne i kredytowe wskazują, aby rzeczywisty poziom strat miał znacząco różnić się od poziomu strat wynikającego z oceny historycznych trendów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest jako różnica między ich wartością księgową, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Wszelkie straty ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu i zmniejszają wartość bieżącą aktywów finansowych, przy czym Grupa kontynuuje naliczanie odsetek od zaktualizowanych aktywów. Jeżeli późniejsze okoliczności świadczą o ustaniu przesłanek powodujących powstanie utraty wartości, wówczas odwrócenie odpisu aktualizującego ujmowane jest w zysku lub stracie bieżącego okresu.

(ii) Aktywa niefinansowe

Wartość księgowa aktywów niefinansowych, innych niż zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest ocenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów. Wartość odzyskiwalna wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdadne do użytkowania jest szacowana każdego roku w tym samym terminie.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWSP) definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w

czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów i grup aktywów.

Grupa dokonuje oceny utraty wartości ujętej wartości firmy grupując ośrodki wypracowujące środki pieniężne tak, aby szczebel organizacji, nie wyższy niż wyodrębniony segment operacyjny, na którym przeprowadza się tę ocenę odzwierciedlał najniższy szczebel organizacji, na którym Grupa monitoruje wartość firmy dla potrzeb wewnętrznych.

Dla celów testów na utratę wartości, wartość firmy nabytą w procesie połączenia jednostek gospodarczych alokuje się do tych ośrodków generujących środki pieniężne, dla których spodziewane jest uzyskanie efektów synergii z połączenia.

Aktywa wspólne (korporacyjne) Grupy nie generują osobnych wpływów pieniężnych. Jeśli występuje przesłanka utraty wartości aktywów korporacyjnych, wówczas wartość odzyskiwalna jest ustalana dla tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których przynależą aktywa korporacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość księgowa składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Odpis wartości firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w poprzednich okresach, są poddawane na każdy koniec okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszyły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

j) Świadczenia pracownicze

(i) Program określonych składek

Programy określonych składek to programy świadczeń po okresie zatrudnienia, na mocy których Grupa wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek jest ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając zysk lub stratę okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę. Kwoty zapłacone z góry ujmuje się jako składnik aktywów jeśli takie opłacenie kosztów z góry doprowadzi do obniżenia przyszłych płatności lub ich refundacji. Składki należne w ramach programu określonych składek, które są wymagalne w okresie dłuższym niż 12 miesięcy po zakończeniu okresu, w którym pracownicy wykonywali związaną z nimi pracę, dyskontuje się do ich wartości bieżącej.

(ii) Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia.

Grupa ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych lub planów podziału zysku, jeśli na Grupie ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat na podstawie usług świadczonych przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

(iii) Płatności w formie akcji własnych (program opcji menadżerskich)

Wartość godziwa przyznanych pracownikom praw do nabycia akcji Jednostki Dominującej po określonej cenie (opcji) jest ujmowana jako koszt w korespondencji ze wzrostem kapitału własnego. Wartość godziwa programu jest początkowo szacowana na dzień przyznania go pracownikom. Ujmowanie wartości godziwej opcji w wyniku Grupy rozłożone jest na okres, w którym pracownicy nabywają bezwarunkowo prawa do nabycia akcji. Wartość programu jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i na dzień ostatecznego nabycia uprawnień do otrzymania opcji, poprzez zmianę liczby opcji, do których realizacji zgodnie z oczekiwaniami Grupy nabyte zostaną bezwarunkowo prawa. Wszystkie zmiany w wartości godziwej programu są ujmowane jako korekta poprzednich księgowani w bieżącym okresie. Wartość godziwa pojedynczego prawa nie zmienia się, chyba że nastąpi istotna modyfikacja warunków programu, np. ceny realizacji, liczby przyznanych praw, warunków nabycia uprawnień, itp. W takim przypadku wartość godziwa pojedynczego prawa może się jedynie zwiększyć.

k) Rezerwy

Rezerwa zostaje ujęta wtedy, gdy na Grupie ciąży wynikający z przeszłych zdarzeń obecny prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek, którego wartość można wiarygodnie oszacować i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych. Rezerwy są ustalane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem stopy przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym zobowiązaniem. Odwracanie dyskonta ujmowane jest jako koszt finansowy.

l) Przychody

(i) Przychody z windykacji

Przychody z windykacji obejmują przychody ze sprzedaży usług windykacyjnych (windykacja na zlecenie) oraz przychody z nabytych pakietów wierzytelności.

Przychody z windykacji pakietów zleconych

Przychody z pakietów zleconych stanowią prowizje należne za zwindykowane wierzytelności. Przychody takie są rozpoznawane memoriałowo w okresie świadczenia usługi na podstawie zwindykowanych kwot.

Przychody z windykacji nabytych pakietów wierzytelności

Przychody z pakietów wierzytelności wycenianych metodą wartości godziwej

Szacowane przepływy z pakietów wierzytelności obejmują część kapitałową pakietów oraz odsetki ustalone w oparciu o stopę dyskontową. Otrzymana część kapitałowa ujmowana jest jako zmniejszenie wartości księgowej pakietów natomiast część odsetkowa ujmowana jest jako przychód bieżącego okresu. Ponadto, w przychodach bieżącego okresu ujmowane są zmiany wartości godziwej wynikające ze zmian szacunków dotyczących oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego pakietu oraz zmian w stopie dyskontowej. Powyższe kwoty są prezentowane jako przychody operacyjne z uwagi na to, że windykacja nabytych pakietów wierzytelności jest prowadzona przy użyciu zasobów, których wykorzystanie jest ujmowane w ramach kosztów działalności operacyjnej.

Aktualizacja wartości nabytych pakietów wierzytelności definiowana jest jako zmiana ich wartości godziwej, spowodowana zmianą stóp procentowych oraz/lub zmianą szacunków dotyczących przyszłych przepływów pieniężnych.

Przychody z pakietów wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu

Na podstawie pierwotnej prognozy przepływów pieniężnych, uwzględniającej wartość początkową (cenę nabycia powiększoną o koszty transakcyjne), wyznaczana jest efektywna stopa procentowa, stosowana do dyskontowania szacowanych przepływów pieniężnych, która pozostaje niezmienna przez cały okres utrzymywania portfela.

Przychody odsetkowe naliczane są od wartości portfela ustalonego na podstawie modelu zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, o której mowa powyżej, i ujmowane są w bieżącym okresie w wyniku finansowym. Przychód z tytułu odsetek w całości rozpoznawany jest jako zwiększenie wartości portfela. Rzeczywiste przepływy otrzymywane w okresie w wyniku windykacji, w całości rozpoznawane są jako zmniejszenie wartości portfela. Ponadto, w przychodach bieżącego okresu ujmowane są zmiany wartości portfela wynikające ze zmian szacunków co do terminów i kwot dotyczących oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych dla danego portfela.

(ii) Sprzedaż towarów i materiałów

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów wykazywane są w wysokości odpowiadającej wartości godziwej, pomniejszonej o wartość zwrotów, opustów i rabatów.

(iii) Sprzedaż pozostałych usług

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług wykazywane są w wysokości odpowiadającej wartości godziwej otrzymanej zapłaty, pomniejszonej o wartość zwrotów, opustów i rabatów.

Przychody ze sprzedaży pozostałych usług zawierają również przychody z tytułu udzielonych pożyczek, rozliczane przy pomocy efektywnej stopy procentowej, pomniejszone o odpisy aktualizujące.

m) Opłaty leasingowe

Opłaty z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są liniowo przez okres leasingu w zysku lub stracie bieżącego okresu. Korzyści otrzymane w zamian za podpisanie umowy leasingu stanowią integralną część całkowitych kosztów leasingu i ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu przez okres trwania umowy leasingu.

Minimalne opłaty leasingowe ponoszone w związku z leasingiem finansowym są rozdzielane na część stanowiącą koszty finansowe oraz część zmniejszającą stan niespłaconego zobowiązania. Część stanowiąca koszt finansowy jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do stanu niespłaconego zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane poprzez korektę wartości minimalnych opłat leasingowych w czasie pozostałego okresu leasingu, gdy korekta zostaje potwierdzona.

n) Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe obejmują przychody odsetkowe związane z zainwestowanymi przez Grupę środkami (za wyjątkiem przychodów dotyczących nabytych pakietów wierzytelności, patrz (k)(i) oraz przychodów dotyczących pożyczek udzielonych w ramach działalności operacyjnej, patrz (k)(iii)), należne dywidendy oraz odwrócenie odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych. Przychody odsetkowe ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu zgodnie z zasadą memoriału, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Dywidendę ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu na dzień, kiedy Grupa nabywa prawo do jej otrzymania.

Koszty finansowe obejmują koszty odsetkowe związane z finansowaniem zewnętrznym, odwracanie dyskonta od ujętych rezerw oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych. Koszty finansowania zewnętrznego nie dające się bezpośrednio przypisać do nabycia, wytworzenia, budowy lub produkcji określonych aktywów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty z tytułu różnic kursowych wykazuje się w kwocie netto.

o) Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w zysku lub stracie bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Przy ustalaniu kwoty podatku bieżącego i odroczonego Grupa bierze pod uwagę wpływ niepewności dotyczących możliwości powstania dodatkowych zobowiązań podatkowych. Niemniej fakty i okoliczności, które mogą zaistnieć w przyszłości, mogą wpłynąć na ocenę prawidłowości istniejących lub przeszłych zobowiązań podatkowych.

Podatek bieżący jest to oczekiwana kwota zobowiązań lub należności z tytułu podatku od dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalona z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień sprawozdawczy oraz korekty zobowiązania podatkowego dotyczącego lat poprzednich.

Podatek odroczony ujmuje się w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością wykazywaną w sprawozdaniu z sytuacji finansowej a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Odroczony podatek dochodowy nie jest ujmowany w przypadku następujących różnic przejściowych:

- różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i nie wpływa ani na zysk lub stratę bieżącego okresu ani na dochód do opodatkowania,
- różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości.
- różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Podatek odroczony jest wyceniany z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy czym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub faktycznie do dnia sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzania kompensaty bieżących zobowiązań i aktywów podatkowych i pod warunkiem, że aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczyć zobowiązanie.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego związane z nierozliczoną stratą podatkową, niewykorzystaną ulgą podatkową i ujemnymi różnicami przejściowymi, są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich zrealizowanie. Aktywa z tytułu podatku odroczonego podlegają ponownej ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

p) Zysk na jedną akcję

Grupa prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję dla akcji zwykłych. Podstawowy zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie zysku lub straty przypadającej posiadaczom akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w okresie, skorygowaną o posiadane przez Grupę akcje własne. Rozwodniony zysk na jedną akcję jest wyliczany przez podzielenie skorygowanego zysku lub straty przypadającej dla posiadaczy akcji zwykłych przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych skorygowaną o posiadane akcje własne oraz o efekty rozładniające potencjalnych akcji.

r) Raportowanie segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią Grupy zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami Grupy. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Wyniki operacyjne każdego segmentu, które są raportowane do organu odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce dominującej, obejmują zarówno pozycje, które mogą zostać bezpośrednio przypisane do danego segmentu, jak i te mogące być przepisane pośrednio, na podstawie uzasadnionych przesłanek. Pozycje nieprzyporządkowane dotyczą głównie aktywów wspólnych (korporacyjnych) (głównie dotyczące zarządu jednostki), kosztów związanych z siedzibą jednostki, aktywów i zobowiązań z tytułu podatku dochodowego

q) Nowe standardy i interpretacje nie zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym

Szereg nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji nie jest jeszcze obowiązujących dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2015 r. i nie zostały one zastosowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Spośród nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji te zamieszczone poniżej mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe. Grupa ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy.

Zmiany obowiązujących standardów i interpretacji

Następujące zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz interpretacji, zatwierdzonych przez Unię Europejską („MSSF UE”) mają zastosowanie do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 Programy określonych świadczeń: Składki pracownicze (opublikowano dnia 21 listopada 2013 roku) – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 (opublikowano dnia 12 grudnia 2013 roku) – niektóre ze zmian mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później, a niektóre perspektywnie dla transakcji mających miejsce dnia 1 lipca 2014 roku lub później, w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lutego 2015 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności (opublikowano dnia 6 maja 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji (opublikowano dnia 12 maja 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano 11 września 2015 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne (opublikowano dnia 30 czerwca 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (opublikowano dnia 12 sierpnia 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 (opublikowano dnia 25 września 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego

sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,

- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później.

Zastosowanie tych zmian nie miało wpływu na sytuację finansową ani na wyniki działalności Grupy.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

Standardy i interpretacje opublikowane, ale jeszcze nie przyjęte

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 11 Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności (opublikowano dnia 6 maja 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji (opublikowano dnia 12 maja 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: rośliny produkcyjne (opublikowano dnia 30 czerwca 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 27 Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym (opublikowano dnia 12 sierpnia 2014 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 (opublikowano dnia 25 września 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku dotyczącego konsolidacji (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- Zmiany do MSR 1 Ujawnienia (opublikowano dnia 18 grudnia 2014 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - nie podjęto decyzji odnośnie terminu, w którym EFRAG przeprowadzi poszczególne etapy prac prowadzących do zatwierdzenia niniejszych zmian do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,

- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później.

Zarząd jest w trakcie oceny wpływu powyższych zmian na sprawozdanie i sytuację finansową Grupy.

4. Ustalenie wartości godziwej

W wielu przypadkach przyjęte przez Grupę zasady rachunkowości i ujawnień wymagają określenia wartości godziwej zarówno finansowych, jak i niefinansowych aktywów i zobowiązań. Wartości godziwe są ustalane i ujawniane z zastosowaniem przedstawionych poniżej metod. W uzasadnionych przypadkach, dalsze informacje na temat założeń przyjętych do określenia wartości godziwej przedstawiono w notach objaśniających dotyczących poszczególnych aktywów i zobowiązań.

(i) Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych nabytych w wyniku połączenia jednostek oparta jest na ich wartości rynkowej. Wartość rynkowa nieruchomości jest oszacowaną kwotą, za jaką na dzień wyceny nieruchomość mogłaby zostać wymieniona na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi stronami, po przeprowadzeniu odpowiednich działań marketingowych, przy tym obie strony działałyby świadomie i z własnej woli. Wartość godziwa pozostałych składników rzeczowych aktywów trwałych jest ustalana z zastosowaniem podejścia rynkowego i metod kosztowych, które opierają się na cenach kwotowanych przez rynek dla podobnych składników, o ile informacje te są dostępne, a w uzasadnionych przypadkach opierają się na kosztach zastąpienia.

(ii) Wartości niematerialne

Wartość godziwa patentów i znaków handlowych nabytych w drodze połączenia jednostek jest ustalana w oparciu o oszacowane zdyskontowane płatności tantiem, których uniknięto na skutek nabycia patentu lub znaku handlowego na własność. Wartość godziwa relacji z klientami nabytych w drodze połączenia jednostek jest ustalona przy użyciu metody wielookresowej nadwyżki dochodów z aktywów, zgodnie z którą wartość danego składnika aktywów jest wyceniana po odjęciu rzetelnie ustalonego zwrotu z wszystkich innych aktywów biorących udział w tworzeniu powiązanych przepływów pieniężnych.

Wartość godziwa pozostałych wartości niematerialnych oparta jest na zdyskontowanych przepływach pieniężnych, których oczekuje się w związku z użytkowaniem lub ewentualną sprzedażą tych aktywów.

(iii) Zapasy

Wartość godziwa zapasów nabytych w drodze połączenia jednostek jest ustalana w oparciu o szacowaną cenę sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszoną o szacowane koszty przygotowania do sprzedaży oraz o rozsądną marżę zysku opartą na nakładach.

(iv) Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

(v) Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Wartość godziwa nabytych pakietów wierzytelności wyliczana jest w oparciu o przewidywane przyszłe przepływy pieniężne związane z pakietami wierzytelności, zdyskontowane stopą odzwierciedlającą ryzyko kredytowe związane z danym pakietem. Stopa użyta do dyskontowania wyliczana jest jako wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji na dzień nabycia pakietu i jest weryfikowana tak, aby uwzględniała aktualną stopę wolną od ryzyka oraz aktualną premię za ryzyko związaną z ryzykiem kredytowym dla danego pakietu.

Szacowane przepływy pieniężne ustalane są przede wszystkim w oparciu o:

- zakładaną skuteczność stosowanych narzędzi windykacyjnych,
- skalę ich stosowania w odniesieniu do poszczególnych pakietów (dotychczasową i planowaną),
- dotychczasową historię spłat.

Przy ustalaniu terminów wystąpienia przepływów Grupa bierze pod uwagę zakładany moment wystąpienia przepływów wynikający z zastosowania poszczególnych narzędzi windykacyjnych. Przewidywany okres uzyskiwania wpływów z windykacji danego pakietu oparty jest na danych historycznych Grupy w tym zakresie.

Ryzyko kredytowe jest oceniane w odniesieniu do przepływów z całego pakietu wierzytelności, a nie do przepływów generowanych przez poszczególnych dłużników.

(vi) Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawnienia, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kwoty głównej i zapłaty odsetek, zdyskontowanych z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej obowiązującej na koniec okresu sprawozdawczego. W przypadku leasingu finansowego, rynkową stopę procentową ustala się przez odniesienie do podobnych umów leasingowych. Zobowiązania o krótkim terminie płatności oraz zobowiązania, dla których stopy procentowe są na bieżąco aktualizowane o zmiany stóp bazowych nie są dyskontowane, ponieważ ich wartość księgowa odpowiada w przybliżeniu ich wartości godziwej.

(vii) Płatności w formie akcji własnych (program opcji menadżerskich)

W wycenie programu wykorzystano model Blacka-Scholesa. Wybrany model uwzględnia główne czynniki wpływające na koszt ujmowany przez Grupę:

- przewidywany kurs akcji w momencie realizacji opcji (w oparciu o kursy historyczne i ich zmienność),
- okres nabywania uprawnień do opcji,
- termin i warunki realizacji opcji,
- stopę wolną od ryzyka.

Wyceniając program przyjęto, że wszystkie warunki przydziału opcji zostaną spełnione oraz że wszyscy uprawnieni obejmą przyznane opcje, a następnie je zrealizują tj. wykupią odpowiadające im akcje w pierwszym dniu po zakończeniu okresu nabywania uprawnień. Średni czas realizacji objętych warrantów wynosi 1,4 roku.

5. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Wprowadzenie

Grupa jest narażona na następujące rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych:

- Ryzyko kredytowe,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko rynkowe.

Nota przedstawia informacje na temat ekspozycji Grupy na dany rodzaj ryzyka, cele, zasady oraz procedury pomiaru i zarządzania ryzykiem przyjęte przez Grupę, jak też informacje o zarządzaniu kapitałem przez Grupę. W nocy 28 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawiono odpowiednie informacje liczbowe.

Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem

Zarząd ponosi odpowiedzialność za ustanowienie i nadzór nad zarządzaniem ryzykiem przez Grupę.

Zasady zarządzania ryzykiem przez Grupę mają na celu identyfikację i analizę ryzyk, na które Grupa jest narażona, określenie odpowiednich limitów i kontroli, jak też monitorowanie ryzyka i stopnia dopasowania do niego limitów. Zasady zarządzania ryzykiem i systemy podlegają regularnym przeglądom w celu uwzględnienia zmiany warunków rynkowych i zmian w działalności Grupy. Poprzez odpowiednie szkolenia, przyjęte standardy i procedury zarządzania, Grupa dąży do zbudowania mobilizującego i konstruktywnego środowiska kontroli, w którym wszyscy pracownicy rozumieją swoją rolę i obowiązki.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia straty finansowej przez Grupę w sytuacji, kiedy klient lub druga strona instrumentu finansowego nie spełni obowiązków wynikających z umowy. Ryzyko kredytowe związane jest przede wszystkim z należnościami z tytułu świadczonych przez Grupę usług oraz nabytymi pakietami wierzytelności.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zarząd opracował politykę kredytową, według której każdy klient jest oceniany pod kątem wiarygodności kredytowej zanim zostaną mu zaoferowane terminy płatności oraz inne warunki umowy. Przy ocenie, o ile to możliwe, brany jest pod uwagę rating klienta dokonany przez zewnętrzne firmy, a w niektórych przypadkach referencje bankowe. Dla każdego klienta jest wyznaczony limit transakcyjny, który oznacza maksymalną kwotę transakcji, dla której nie jest wymagana aprobatą Zarządu.

Grupa regularnie monitoruje terminowość regulowania należności, a w razie opóźnień podejmowane są następujące działania:

- wysyłanie pism do klientów,
- wysyłanie wiadomości e-mail do klientów,
- przeprowadzanie rozmów telefonicznych z klientami.

Ponad 60% klientów prowadzi transakcje z Grupą co najmniej od trzech lat. Straty poniesione przez Grupę w wyniku nieotrzymania płatności dotyczą niewielu przypadków. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności stanowią głównie należności z tytułu prowizji za wierzytelności windykowane na rachunek klientów.

Narażenie Grupy na ryzyko kredytowe wynika głównie z indywidualnych cech każdego klienta. Największy klient Grupy generuje 0,28% (2014 r.: 0,35%) przychodów Grupy. Saldo należności od największego klienta Grupy stanowiło 2,26% łącznej kwoty należności z tytułu dostaw i usług brutto na dzień 31 grudnia 2015 r. (31.12.2014 r.: 7,09%). W związku z tym nie występuje znacząca koncentracja ryzyka kredytowego.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości, które odpowiadają szacunkowej wartości poniesionych strat na należnościach z tytułu dostaw i usług oraz na pozostałych należnościach. Odpis obejmuje specyficzne straty związane z narażeniem na znaczące pojedyncze ryzyko.

Nabyte pakiety wierzytelności

Nabyte pakiety wierzytelności obejmują wierzytelności przeterminowane, które przed nabyciem przez Grupę podlegały niejednokrotnie procesom windykacyjnym prowadzonym przez sprzedawcę pakietu lub na zlecenie w jego imieniu. Dlatego też ryzyko kredytowe w odniesieniu do nabytych wierzytelności jest relatywnie wysokie, przy czym Grupa posiada doświadczenie oraz rozwinięte metody analityczne umożliwiające oszacowanie takiego ryzyka.

Na dzień nabycia pakietu wierzytelności Grupa ocenia ryzyko kredytowe związane z danym pakietem, które następnie zostaje odzwierciedlone w oferowanej cenie nabycia pakietu.

Z uwagi na to, że nabyte pakiety wierzytelności wyceniane są w wartości godziwej oraz metodą zamortyzowanego kosztu, ryzyko kredytowe związane z nabytymi pakietami wierzytelności odzwierciedlone jest w ich wycenie na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Na każdy dzień wyceny Grupa ocenia ryzyko kredytowe w oparciu o dane historyczne dotyczące wpływów z danego pakietu a także z pakietów o podobnej charakterystyce. Przy ocenie ryzyka kredytowego brane są również pod uwagę następujące parametry:

- cechy dotyczące wierzytelności:
 - saldo zadłużenia,
 - kwota kapitału,
 - udział kapitału w zadłużeniu,
 - kwota otrzymanego kredytu / łączna kwota faktur,
 - rodzaj produktu,
 - przeterminowanie (DPD),
 - czas trwania umowy,
 - czas od zawarcia umowy,
 - zabezpieczenie (istnienie, rodzaj, wysokość).
- cechy dotyczące dłużnika:
 - dotychczasowy poziom spłacenia kredytu / poziom spłacenia faktur,
 - czas od ostatniej wpłaty dłużnika,
 - region,
 - forma prawna dłużnika,
 - zgon lub upadłość dłużnika,
 - zatrudnienie dłużnika.
- cechy dotyczące procesowania wierzytelności przez dotychczasowego wierzyciela:
 - posiadanie poprawnych danych teleadresowych dłużnika,
 - windykacja wewnętrzna prowadzona przez dotychczasowego wierzyciela we własnym zakresie,
 - windykacja zewnętrzna – obsługa wierzytelności przez firmy zewnętrzne,
 - wystawienie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego,
 - windykacja sądowa,
 - egzekucja komornicza.

Zmiany oceny ryzyka kredytowego wpływają na oczekiwania odnośnie przyszłych przepływów pieniężnych, które stanowią podstawę wyceny nabytych pakietów wierzytelności.

Grupa minimalizuje ryzyko wyceniając skrupulatnie pakiety wierzytelności przed zakupem, uwzględniając możliwość odzyskania zainwestowanego kapitału z kwot windykowanych i szacowane koszty konieczne do poniesienia w trakcie procesu windykacji. Pakiety nabywane są w drodze oficjalnych przetargów i ceny zakupu oferowane przez Grupę w większości tych przetargów nie różnią się istotnie od cen oferowanych

przez konkurencję. Podobna wycena pakietu dokonana przez kilka wyspecjalizowanych podmiotów jednocześnie zmniejsza prawdopodobieństwo nieprawidłowej wyceny.

Ustalanie wartości rynkowej pakietu oraz maksymalnej ceny zakupu odbywa się na podstawie złożonej analizy statystyczno-ekonomicznej. Pakiet we wstępnej fazie dzielony jest na podpakiety według kryterium wielkości wierzytelności oraz rodzaju zabezpieczenia. Celem podziału jest wyselekcjonowanie wierzytelności, dla których możliwe jest zastosowanie statystycznych metod wyceny. Pozostałe podpakiety wyceniane są według indywidualnego przeglądu w procesie due diligence.

Sposób szacowania wpływów oparty jest o statystyczny model zbudowany na bazie posiadanych i precyzyjnie wybranych danych referencyjnych odpowiadających danym wycenianym. Dane referencyjne dobierane są z bazy danych zawierającej informacje o uprzednio nabytych i windykowanych przez Grupę pakietach.

Po fazie szacowania skuteczności oraz narzędzi windykacyjnych następuje zebranie wszystkich parametrów, danych porównawczych do pakietu referencyjnego, procesu windykacyjnego, krzywej skuteczności oraz ryzyka. Na tym etapie uwzględniane są również dodatkowe weryfikacje parametrów w oparciu o opinie eksperckie. Powstaje wtedy jeden dokument (biznesplan) podsumowujący założenia i wynikającą z nich projekcją przepływów pieniężnych generowanych przez pakiet oraz budowany jest model finansowy. Powstały w ten sposób biznesplan służy określeniu maksymalnego poziomu możliwej do zaoferowania ceny. Cena maksymalna ustalana jest w oparciu o oczekiwane miary efektywności inwestycji (głównie: wewnętrzna stopa zwrotu, okres zwrotu, zwrot nominalny). Oczekiwane zwroty z inwestycji zależą w znacznym stopniu od ryzyka związanego z projektem, na które istotny wpływ mają między innymi jakość danych przekazanych przez klienta do wyceny, dopasowanie danych referencyjnych, ilość oraz jakość współczynników eksperckich o charakterze zarówno makro jak i mikroekonomicznym, użytych przy określaniu prognozy przepływów pieniężnych.

Ponadto Grupa dywersyfikuje ryzyko poprzez nabywanie wierzytelności różnego rodzaju, o różnym stopniu trudności i przeterminowania.

Głównym narzędziem stosowanym przez Grupę mającym na celu ograniczenie ryzyka kredytowego jest właściwa polityka kredytowa w stosunku do klientów. Obejmuje ona między innymi następujące elementy:

- ocena wiarygodności kredytowej klienta przed zaoferowaniem mu terminów płatności oraz innych warunków współpracy,
- regularny monitoring terminowej spłaty należności,
- dywersyfikacja odbiorców.

Grupa KRUK szczegółowo analizuje i szacuje ryzyko nabywanych pakietów wierzytelności wykorzystując do tego zaawansowane narzędzia ekonomiczno-statystyczne oraz wieloletnie doświadczenie w tym zakresie, nabywane są wierzytelności różnego rodzaju, o różnym stopniu trudności i przeterminowania, a weryfikacja wyceny pakietów odbywa się w okresach kwartalnych.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Grupa KRUK nie posiada pojedynczych wierzytelności, których brak spłaty mógłby istotnie zmniejszyć płynność Grupy, jednak nie można takiej sytuacji wykluczyć w przyszłości.

Stosowane narzędzia w procesie odzyskiwania wierzytelności to między innymi:

- listy,
- telefony,
- sms'y,
- częściowe umorzenia wierzytelności,
- pośrednictwo w zdobyciu alternatywnego źródła finansowania,
- wizyty bezpośrednie w miejscu zamieszkania lub pracy,
- czynności detektywistyczne,
- postępowania ugodowe,
- windykacja sądowa,
- egzekucja z zabezpieczeń.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia trudności w spełnieniu przez Grupę obowiązków związanych ze zobowiązaniami finansowymi, które rozliczane są w drodze wydania środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych. Zarządzanie płynnością przez Grupę polega na zapewnianiu, w możliwie najwyższym stopniu, aby Grupa zawsze posiadała płynność wystarczającą do regulowania wymaganych zobowiązań, zarówno w normalnej jak i kryzysowej sytuacji, bez narażania na niedopuszczalne straty lub podważenie reputacji Grupy.

Grupa minimalizuje ryzyko płynności prowadząc windykację w sposób ciągły, co zapewnia stały dopływ gotówki. Ponadto kontroluje i prowadzi działania mające na celu spełnianie warunków umów kredytowych. Zakup wierzytelności na własny rachunek pociąga za sobą konieczność dużego jednorazowego wydatku. Aby zapewnić środki finansowe Grupa wspomaga się finansowaniem zewnętrznym – kredytem bankowym bądź obligacjami.

Zarządzanie płynnością przez Grupę polega na zapewnianiu, w możliwie najwyższym stopniu, aby Grupa posiadała płynność wystarczającą do regulowania wymaganych zobowiązań bez narażania na niedopuszczalne straty lub podważenie reputacji Grupy.

Do narzędzi zarządzania ryzykiem płynności w Grupie należą m.in.:

- regularne monitorowanie potrzeb i wydatków gotówkowych
- elastyczne zarządzanie przepływami gotówki pomiędzy podmiotami Grupy
- prowadzenie windykacji w sposób ciągły, co zapewnia stały dopływ gotówki
- działania mające na celu spełnienie warunków kredytowych i warunków emisji instrumentów dłużnych (kovenantów finansowych)
- korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania w postaci kredytów bankowych lub emisji obligacji.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe polega na tym, że zmiany cen rynkowych, takich jak kursy walutowe, stopy procentowe i ceny akcji będą wpływać na wyniki Grupy lub na wartość posiadanych instrumentów finansowych. Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest utrzymanie i kontrolowanie stopnia narażenia Grupy na ryzyko rynkowe w granicach przyjętych parametrów, przy jednoczesnym dążeniu do optymalizacji stopy zwrotu.

W ocenie Zarządu ryzyko rynkowe w odniesieniu do Grupy dotyczy przede wszystkim ekspozycji na ryzyko zmiany kursu PLN/RON oraz PLN/CZK z uwagi na znaczne inwestycje w pakiety denominowane w RON i CZK. Inne ryzyka rynkowe odnoszą się do zmian oprocentowania zobowiązań finansowych, środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz zmian stopy wolnej od ryzyka przyjętej do szacowania wartości godziwej nabytych pakietów wierzytelności. Aktywa w walucie innej niż PLN stanowiły na dzień 31 grudnia 2015 r. 31,33% aktywów ogółem natomiast zobowiązania w walucie obcej stanowiły na ten dzień 10,55% pasywów ogółem (31.12.2014 r.: odpowiednio 21,90% i 6,30%).

Grupa korzysta z instrumentów finansowych w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmian stóp procentowych (patrz nota 3c (ii)).

W celu zminimalizowania ryzyka walutowego utworzono w jednostce zależnej, Secapital S.a.r.l. compartment (część jednostki, dla której prowadzona jest odrębna rachunkowość), którego celem jest nabywanie pakietów denominowanych w lejach rumuńskich (RON). Z tego powodu walutą funkcjonalną nowego compartmentu jest RON. Decyzja ta została podyktowana warunkami środowiska gospodarczego, w którym działa Grupa by odzwierciedlić zaistniałe transakcje, zdarzenia i uwarunkowania gospodarcze w jak najwierniejszy sposób. Podejście to jest zgodne z wymogami MSR 21, który wymaga, by każda indywidualna jednostka sporządzająca samodzielnie sprawozdanie finansowe ustaliła walutę funkcjonalną, w której generowane są główne przepływy pieniężne i w tej walucie ustalała swój wynik oraz sytuację majątkową i finansową.

Zarządzanie kapitałem

Zarząd monitoruje poziom wskaźnika zwrotu z kapitału, który jest przez Grupę definiowany jako stosunek wyniku działalności operacyjnej do kapitału własnego, z wyłączeniem udziałów niekontrolujących.

Zarząd dąży do utrzymania równowagi pomiędzy wyższą stopą zwrotu możliwą do osiągnięcia przy wyższym poziomie zadłużenia i korzyściami oraz bezpieczeństwem osiąganym przy solidnym kapitale. Celem Grupy jest osiągnięcie wysokiego wskaźnika zwrotu z kapitału; w okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wskaźnik ten, liczony jako iloraz zysku netto za okres sprawozdawczy oraz kapitału własnego pomniejszonego o zysk netto, wyniósł 31,31% (2014 r.: 35,04%). Dla porównania, średnioważona stopa kosztów odsetek od oprocentowanego zadłużenia (z wyłączeniem zobowiązań z założoną stopą procentową) wynosiła 4,86% (2014 r.: 5,18%).

Stopa zadłużenia Grupy, liczona jako relacja sumy zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wyemitowanych obligacji oraz zobowiązań z tytułu podpisanych umów leasingu finansowego do kapitału własnego ogółem, wynosiła 1,78 na dzień 31 grudnia 2015 r. (31.12.2013 r.: 1,43).

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. nie było zmian w podejściu Grupy do zarządzania kapitałem.

6. Segmenty sprawozdawcze oraz informacje o obszarach geograficznych

Informacje o segmentach sprawozdawczych

Grupa wyodrębnia przedstawione poniżej podstawowe segmenty sprawozdawcze. Nie rzadziej niż raz na kwartał Prezes Zarządu Jednostki Dominującej dokonuje przeglądu wewnętrznych raportów kierownictwa każdej wyodrębnionej działalności gospodarczej. Działalność operacyjna poszczególnych segmentów sprawozdawczych Grupy jest następująca:

- Pakiety nabyte: windykacja zakupionych pakietów wierzytelności;
- Pakiety zlecone: windykacja pakietów prowadzona na zlecenie, w imieniu klienta;
- Pozostałe: pośrednictwo finansowe, udzielanie pożyczek, udostępnianie informacji gospodarczych.

Informacje odnośnie wyników każdego segmentu sprawozdawczego przedstawiono poniżej. Podstawową miarą efektywności każdego segmentu sprawozdawczego jest marża pośrednia, która została podana w wewnętrznych raportach kierownictwa analizowanych przez Prezesa Zarządu Jednostki Dominującej. Marża pośrednia segmentu wykorzystywana jest do pomiaru jego efektywności, gdyż kierownictwo jest przekonane, że taka informacja jest najbardziej odpowiednia dla oceny wyniku danego segmentu w porównaniu do innych jednostek działających w tej branży.

Działalność operacyjna skupiona jest na kilku obszarach geograficznych – w Polsce, Rumunii, Czechach na Słowacji oraz w Niemczech, Hiszpanii i we Włoszech.

Ze względu na miejsce prowadzenia działalności wyróżniono trzy główne obszary geograficzne:

- Polska
- Rumunia
- Pozostałe rynki zagraniczne

Informacje o segmentach sprawozdawczych

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Przychody	611 234	487 920
Nabyte pakiety wierzytelności	563 646	442 374
Usługi windykacyjne	29 812	31 729
Pozostałe produkty	17 776	13 817
Koszty bezpośrednie i pośrednie	(253 315)	(193 983)
Nabyte pakiety wierzytelności	(225 041)	(166 510)
Usługi windykacyjne	(20 610)	(19 368)
Pozostałe produkty	(7 664)	(8 105)
Marża pośrednia	357 919	293 937
Nabyte pakiety wierzytelności	338 605	275 864
Usługi windykacyjne	9 202	12 361
Pozostałe produkty	10 112	5 712
Koszty ogólne	(94 401)	(72 389)
Amortyzacja	(10 540)	(11 358)
Pozostałe przychody operacyjne	2 589	1 869
Pozostałe koszty operacyjne (nieprzypisane)	(4 188)	(3 898)
Przychody/koszty finansowe	(41 602)	(55 323)
Zysk brutto	209 777	152 838
Podatek dochodowy	(5 516)	(1 036)
Zysk netto	204 261	151 802

Informacje o obszarach geograficznych

W przypadku prezentowania informacji w podziale na obszary geograficzne, przychód obszaru jest oparty na geograficznym rozmieszczeniu oddziałów windykacyjnych.

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Przychody	611 234	487 920
Polska	332 242	284 389
Rumunia	258 152	182 663
Pozostałe rynki zagraniczne	20 841	20 868

Aktywa trwałe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Polska	26 675	25 739
Rumunia	5 600	5 616
Pozostałe rynki zagraniczne	512	952
	32 787	32 307

7. Przychody

w tysiącach złotych

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Przychody z windykacji nabytych pakietów wierzytelności	563 646	442 374
Przychody z usług windykacyjnych	29 812	31 729
Przychody z pozostałych usług	17 776	13 817
	611 234	487 920

Przychody z nabytych pakietów wierzytelności

w tysiącach złotych

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Przychody odsetkowe skorygowane o wpłaty rzeczywiste	510 652	453 654
Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności	52 840	7 548
Wartość sprzedanych wierzytelności (*)	73	(18 828)
Przejęcie nieruchomości	81	-
	563 646	442 374

(*)dotyczy sprzedaży części pakietu korporacyjnego

w tysiącach złotych

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Weryfikacja prognozy wpływów	50 107	(10 214)
Zmiana wynikająca ze zmiany stopy dyskontowej	1 072	17 762
Przychody z różnic kursowych	1 661	-
	52 840	7 548

GRUPA KRUK w cyklu kwartalnym dokonuje weryfikacji projekcji wpływów z portfeli wierzytelności, w konsekwencji co kwartał rozpoznaje zmiany wartości portfeli. W 2015 roku sumaryczna wartość aktualizacji z tego tytułu wyniosła 50.107 tys. zł i jest zaliczona do przychodów z nabytych portfeli.

Na przychody z nabytych pakietów wierzytelności składają się:

Przychody z pakietów wierzytelności wycenianych metodą wartości godziwej

w tysiącach złotych

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Przychody odsetkowe skorygowane o wpłaty rzeczywiste	369 295	411 881
Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności	97 410	27 690
Wartość sprzedanych wierzytelności	-	(6 091)
	466 705	433 480

Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności wycenianych metodą wartości godziwej*w tysiącach złotych*

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Weryfikacja prognozy wpływów	95 353	9 928
Zmiana wynikająca ze zmiany stopy dyskontowej	1 072	17 762
Przychody z różnic kursowych	985	-
	97 410	27 690

Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności dotyczy zmiany wartości godziwej aktywów finansowych, wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, wyznaczonych jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w momencie początkowego ujęcia.

Aktualizacja prognozy wpływów oparta jest przede wszystkim o analizy:

- zachowań osób zadłużonych oraz skuteczności stosowanych narzędzi windykacyjnych,
- zmian kursów walut wobec PLN (dla pakietów wierzytelności niewycenianych w walucie funkcjonalnej).

Zgodnie z przyjętymi przez Grupę zasadami rachunkowości przychody i zyski z tytułu instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy prezentowane są w przychodach operacyjnych jako przychody z windykacji nabytych pakietów.

Przychody z pakietów wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu*w tysiącach złotych*

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Przychody odsetkowe skorygowane o wpłaty rzeczywiste	141 357	41 773
Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności	(44 570)	(20 142)
Wartość sprzedanych wierzytelności	73	(12 737)
Przejęcie nieruchomości	81	-
	96 941	8 894

Aktualizacja wyceny pakietów wierzytelności wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu*w tysiącach złotych*

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Weryfikacja prognozy wpływów	(45 246)	(20 142)
Przychody z różnic kursowych	676	-
	(44 570)	(20 142)

Przychody z usług windykacyjnych

Na przychody z usług windykacyjnych składają się prowizje, które wynoszą od 2% do 49% windykowanych kwot. Wysokość prowizji zależy od przeterminowania sprawy oraz ewentualnej wcześniejszej windykacji. Główny klient Grupy generuje 5,78% przychodów z windykacji pakietów zleconych (2014 r.: 5,43%).

8. Pozostałe przychody operacyjne

w tysiącach złotych

		01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
	Nota		
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności	29	319	71
Zwrot odszkodowań z tytułu szkód komunikacyjnych		614	725
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych		68	146
Refakturowane koszty usług i opłat sądowych		424	171
Spisanie zobowiązań		824	555
Pozostałe		340	201
		2 589	1 869

9. Usługi obce

w tysiącach złotych

		01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Usługi drukowania		(907)	(759)
Usługi pakowania		(143)	(153)
Usługi transportowe		(28)	(36)
Usługi pocztowe i kurierskie		(9 178)	(7 922)
Usługi łączności		(3 626)	(3 537)
Usługi windykacyjne		(1 474)	(39)
Usługi bankowe		(1 918)	(2 037)
Usługi marketingowe i zarządzania		(1 008)	(1 490)
Usługi doradcze		(10 036)	(6 298)
Usługi remontowo-konserwacyjne		(361)	(224)
Usługi informatyczne		(2 543)	(1 941)
Wynajem pomieszczeń i eksploatacja		(10 773)	(10 279)
Usługi pomocnicze pozostałe		(3 664)	(3 969)
Usługi rekrutacyjne		(905)	(801)
Najem pozostały		(701)	(651)
Ochrona		(553)	(663)
Naprawa samochodów		(526)	(503)
		(48 344)	(41 302)

10. Pozostałe koszty operacyjne

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Opłaty sądowe		(68 756)	(38 618)
Reklama		(7 016)	(9 184)
Zużycie materiałów i energii		(9 527)	(10 208)
Podatki i opłaty		(38 123)	(24 753)
Odpisy aktualizujące wartość należności	29	(705)	(148)
Szkolenie pracowników		(2 654)	(1 923)
Podróże służbowe		(2 720)	(1 840)
Koszty reprezentacji		(823)	(953)
Ubezpieczenia samochodów		(1 238)	(1 077)
Straty z tytułu szkód komunikacyjnych		(612)	(704)
Ubezpieczenia majątkowe		(336)	(451)
Pozostałe		(1 618)	(1 863)
		(134 128)	(91 722)

11. Koszty wynagrodzeń i świadczeń pracowniczych

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Wynagrodzenia	(127 373)	(104 842)
Ubezpieczenia społeczne pozostałe	(8 289)	(3 838)
Ubezpieczenia emerytalne i rentowe (programy określonych składek)	(19 341)	(20 132)
Składka na PFRON	(1 097)	(1 099)
Koszt programu opcji rozliczany w instrumentach kapitałowych	(13 332)	(7 335)
	(169 432)	(137 246)

12. Przychody i koszty finansowe

Ujęte jako zysk lub strata bieżącego okresu

Przychody finansowe

w tysiącach złotych

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Przychody z tytułu odsetek od lokat bankowych	342	525
Różnice kursowe netto	2 450	867
	<u>2 792</u>	<u>1 392</u>

Koszty finansowe

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Koszty z tytułu odsetek dotyczących zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	(43 765)	(49 181)
Rozliczenie dyskonta	-	(4 866)
Aktualizacja wartości inwestycji	(629)	(2 668)
	<u>(44 394)</u>	<u>(56 715)</u>

Ujęte w innych całkowitych dochodach

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą

w tysiącach złotych

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Różnice kursowe z przeszacowania jednostek działających za granicą	(3 815)	3 867
Przypadające na:		
Akcjonariuszy jednostki dominującej	(3 815)	3 867
Koszt finansowy rozpoznany bezpośrednio w innych całkowitych dochodach	(3 815)	3 867

w tysiącach złotych

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Secapital S.a.r.l.	(3 722)	4 412
KRUK Romania S.r.l.	(19)	51
KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o.	(2)	(868)
RoCapital IFN S.A.	(134)	272
Kruk Deutschland GmbH	62	-
	(3 815)	3 867

13. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w zysku lub stracie za dany okres

w tysiącach złotych

	Nota	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Podatek dochodowy (część bieżąca)			
Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy		(4 823)	(2 136)
Podatek dochodowy (część odroczone)			
Powstanie/odwrócenie różnic przejściowych	19	(693)	1 100
		(5 516)	(1 036)

Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej*w tysiącach złotych*

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Zysk netto za okres sprawozdawczy	204 261	151 802
Podatek dochodowy wykazany w sprawozdaniu z zysków lub strat	(5 516)	(1 036)
Zysk przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stawki podatkowej 19%	232 165	154 621
Zysk przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stawki podatkowej 16%	438	273
Strata przed opodatkowaniem za okres sprawozdawczy dla stawki podatkowej 19%	(22 826)	(2 056)
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Polsce stawkę podatkową (19%)	(224 608)	(146 119)
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Rumunii stawkę podatkową (16%)	(70)	(44)
Podatek obliczony w oparciu o obowiązującą w Czechach stawkę podatkową (19%)	3 201	(60)
Wpływ kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	187 243	46 477
Wpływ przychodów zwolnionych z opodatkowania	28 718	98 710
	<u>(5 516)</u>	<u>(1 036)</u>

Efektywna stopa podatkowa odbiega od obowiązujących stawek podatkowych z uwagi na fakt, że konsolidacją są objęte jednostki, których działalność nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym (fundusze inwestycyjne zamknięte) lub jest preferencyjnie opodatkowana (sekurytyzacyjna zagraniczna jednostka).

14. Podział pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej na krótkoterminowe i długoterminowe

Na dzień 31 grudnia 2015 r.

w tysiącach złotych

	Nota	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa			
Aktywa długoterminowe			
Rzeczowe aktywa trwałe		19 957	20 265
Inne wartości niematerialne		11 805	11 018
Wartość firmy		1 024	1 024
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		2 841	3 539
Aktywa długoterminowe ogółem		35 628	35 846
Aktywa krótkoterminowe			
Zapasy		587	524
Inwestycje	18	1 620 579	1 380 179
Należności z tytułu dostaw i usług		8 391	10 949
Pozostałe należności		26 719	16 534
Rozliczenia międzyokresowe czynne		3 469	2 070
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		140 742	70 545
Aktywa krótkoterminowe ogółem		1 800 487	1 480 801
Aktywa ogółem		1 836 115	1 516 647
Pasywa			
Kapitał własny			
Kapitał akcyjny		17 398	17 110
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		64 382	53 249
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek działających za granicą		(7 674)	(3 859)
Pozostałe kapitały rezerwowe		68 956	55 624
Zyski zatrzymane		641 182	462 893
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		784 244	585 017
Udziały niekontrolujące		34	66
Kapitał własny ogółem		784 278	585 083
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe		711 325	718 856
Pochodne instrumenty zabezpieczające		589	2 668
Zobowiązania długoterminowe ogółem		711 914	721 524
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe		223 686	119 793
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe		83 555	60 613
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		3 178	1 724
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		29 239	27 646
Rezerwy krótkoterminowe		264	264
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem		339 922	210 040
Zobowiązania ogółem		1 051 836	931 564
Pasywa ogółem		1 836 115	1 516 647

15. Rzeczowe aktywa trwałe

w tysiącach złotych

Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych

Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2014 r.

Nabycie

Sprzedaż / Likwidacja

Wpływ zmiany kursu wymiany walut

Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2014 r.

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2014 r.	1 958	15 480	18 632	2 374	82	38 526
Nabycie	-	1 553	5 733	219	64	7 569
Sprzedaż / Likwidacja	(1 020)	(748)	(1 542)	(162)	0	(3 472)
Wpływ zmiany kursu wymiany walut	-	(23)	(37)	(10)	-	(70)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2014 r.	938	16 262	22 786	2 421	146	42 553

Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 r.

Nabycie

Sprzedaż / Likwidacja

Przeniesienie środków trwałych w budowie

Wpływ zmiany kursu wymiany walut

Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 r.

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 r.	938	16 262	22 786	2 421	146	42 553
Nabycie	86	2 792	3 005	248	-	6 131
Sprzedaż / Likwidacja	-	(915)	(1 394)	(16)	-	(2 324)
Przeniesienie środków trwałych w budowie	-	-	-	20	(20)	-
Wpływ zmiany kursu wymiany walut	(5)	(23)	(73)	9	-	(92)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 r.	1 019	18 117	24 325	2 682	126	46 267

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości						
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2014 r.	(1 449)	(9 142)	(6 520)	(1 336)	-	(18 447)
Amortyzacja	(24)	(2 338)	(4 306)	(434)	-	(7 102)
Zmniejszenia w wyniku sprzedaży / likwidacji	1 071	745	1 406	122	-	3 344
Wpływ zmiany kursu wymiany walut	(13)	(55)	(5)	(10)	0	(83)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2014 r.	(415)	(10 790)	(9 425)	(1 658)	-	(22 288)

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2015 r.	(415)	(10 790)	(9 425)	(1 658)	-	(22 288)
Amortyzacja	(38)	(2 505)	(3 304)	(399)	-	(6 246)
Zmniejszenia w wyniku sprzedaży / likwidacji	-	912	1 280	15	-	2 207
Wpływ zmiany kursu wymiany walut	3	13	20	(18)	-	17
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 r.	(451)	(12 371)	(11 429)	(2 060)	-	(26 310)

w tysiącach złotych

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto						
Na dzień 1 stycznia 2014 r.	509	6 338	12 112	1 038	82	20 079
Na dzień 31 grudnia 2014 r.	523	5 472	13 361	763	146	20 265
Na dzień 1 stycznia 2015 r.	523	5 472	13 361	763	146	20 265
Na dzień 31 grudnia 2015 r.	568	5 746	12 896	622	126	19 957

Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu

Grupa w ramach leasingu finansowego użytkuje samochody osobowe i ciężarowe o wartości księgowej netto na dzień 31 grudnia 2015 r. i na dzień 31 grudnia 2014 r. odpowiednio 11.533 tys. zł oraz 13.362 tys. zł. Wymienione rzeczowe aktywa trwałe stanowią jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań z tytułu leasingu (patrz nota 25).

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie

W 2015 r. Grupa poniosła koszty związane zakupem sprzętu teleinformatycznego i telekomunikacyjnego nie oddanego do użytkowania na dzień 31 grudnia 2015 r. Wartość rzeczowych aktywów trwałych w budowie na dzień 31 grudnia 2015 r. i na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła odpowiednio 126 tys. zł oraz 146 tys. zł.

16. Inne wartości niematerialne

w tysiącach złotych

	Oprogramowanie komputerowe, koncesje, licencje	Pozostałe	Ogółem
Wartość brutto wartości niematerialnych			
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2014 r.	20 976	369	21 345
Wytworzenie we własnym zakresie	1 287	-	1 287
Pozostałe zwiększenia	3 614	-	3 614
Zmniejszenia	(2 257)	-	(2 257)
Wpływ zmian kursu wymiany walut	45	-	45
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2014 r.	23 665	369	24 034
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 r.	23 665	369	24 034
Wytworzenie we własnym zakresie	4 149	-	4 149
Pozostałe zwiększenia	1 136	-	1 136
Zmniejszenia	(3 513)	-	(3 513)
Wpływ zmian kursu wymiany walut	18	-	18
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 r.	25 455	369	25 824

w tysiącach złotych

Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości

Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2014 r.

Amortyzacja

Zmniejszenia

Wpływ zmian kursu wymiany walut

Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2014 r.

Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2015 r.

Amortyzacja

Wpływ zmian kursu wymiany walut

Zmniejszenia

Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 r.

	Oprogramowanie komputerowe, koncesje, licencje	Pozostałe	Ogółem
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2014 r.	(10 568)	(369)	(10 937)
Amortyzacja	(4 256)	-	(4 256)
Zmniejszenia	2 173	-	2 173
Wpływ zmian kursu wymiany walut	4	-	4
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2014 r.	(12 647)	(369)	(13 016)
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2015 r.	(12 647)	(369)	(13 016)
Amortyzacja	(4 294)	-	(4 294)
Wpływ zmian kursu wymiany walut	(3)	-	(3)
Zmniejszenia	3 294	-	3 294
Umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2015 r.	(13 649)	(369)	(14 018)

w tysiącach złotych

Wartość netto

Na dzień 1 stycznia 2014 r.

Na dzień 31 grudnia 2014 r.

Na dzień 1 stycznia 2015 r.

Na dzień 31 grudnia 2015 r.

	Oprogramowanie komputerowe, koncesje, licencje	Pozostałe	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2014 r.			
Na dzień 31 grudnia 2014 r.	10 408	-	10 408
	11 018	-	11 018
Na dzień 1 stycznia 2015 r.	11 018	-	11 018
Na dzień 31 grudnia 2015 r.	11 805	-	11 805

17. Wartość firmy

w tysiącach złotych

	Kancelaria Prawna Rejestr Dłużników		Ogółem
	RAVEN	ERIF BIG S.A.	
Wartość brutto			
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2014.	299	725	1 024
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2014 r.	299	725	1 024
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2015 r.	299	725	1 024
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2015 r.	299	725	1 024
Wartość netto			
Na dzień 1 stycznia 2014 r.	299	725	1 024
Na dzień 31 grudnia 2014 r.	299	725	1 024
Na dzień 1 stycznia 2015 r.	299	725	1 024
Na dzień 31 grudnia 2015 r.	299	725	1 024

Weryfikacja utraty wartości ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne zawierających wartość firmy

Dla celów weryfikacji utraty wartości, wartość firmy została przyporządkowana do działów operacyjnych Grupy, będących najmniejszymi jednostkami (nie większymi niż segmenty operacyjne Grupy opisane w nocie 6), na poziomie których wartość firmy jest monitorowana dla wewnętrznych celów zarządczych.

Wartość odzyskiwalna wartości firmy dla wymienionych powyżej ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne oparta jest na oszacowaniu wartości użytkowej. Wartość użytkowa to szacunkowa bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez te ośrodki.

Główne wartości przyjęte do oszacowania odzwierciedlają oczekiwania Zarządu co do przyszłości branży windykacyjnej i są oparte zarówno o źródła zewnętrzne jak i opracowania wewnętrzne (dane historyczne).

18. Inwestycje

w tysiącach złotych

Inwestycje

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez

wynik finansowy

Aktywa finansowe wyceniane według metody

zamortyzowanego kosztu

Nieruchomości inwestycyjne

Udzielone pożyczki

	31.12.2015	31.12.2014
	724 832	861 775
	873 300	504 762
	434	161
	22 013	13 481
	1 620 579	1 380 179

Do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczonych do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia) należą nabyte pakiety wierzytelności.

Od 1 stycznia 2014 wszystkie nabywane pakiety wierzytelności klasyfikowane są do kategorii pożyczki i należności. Klasyfikacja ta odzwierciedla strategię zarządzania nabytymi pakietami, która skupia się na maksymalizacji wartości wpłat. Pakiety wyceniane metodą amortyzowanego kosztu klasyfikowane są jako pożyczki i należności.

Zasady wyceny nabytych pakietów wierzytelności opisano w nocie 3(b)(i). Nabyte pakiety wierzytelności dzielą się na następujące najważniejsze kategorie:

w tysiącach złotych

Zakupione pakiety wierzytelności

Portfele niezabezpieczone

Portfele zabezpieczone

	31.12.2015	31.12.2014
	1 242 586	1 043 852
	355 546	322 685
	1 598 132	1 366 537

Przy wycenie pakietów wierzytelności przyjęto poniższe założenia:

	31.12.2015	31.12.2014
Stopa dyskontowa		
- wolna od ryzyka*	0,0663%-1,99%	0,4325%-2,3%
- premia za ryzyko **	7,94% - 321,14%	9,48% - 321,14%
Okres, za który oszacowano wpływy	styczeń 2016- grudzień 2031	styczeń 2015- grudzień 2024
Wartość nominalna zakładanych przyszłych wpływów	2 835 508	2 455 032

* w zależności od rynku

** dotyczy 99% wartości godziwej

Zakładany harmonogram wpływów z pakietów wierzytelności (wartość nominalna):

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Okres		
Do 6 miesięcy	390 928	315 217
Od 6 do 12 miesięcy	344 869	289 839
Od 1 do 2 lat	558 887	510 307
Od 2 do 5 lat	1 246 595	1 095 151
Powyżej 5 lat	294 229	244 518
	2 835 508	2 455 032

Część pakietów wierzytelności jest zabezpieczona wpisem do hipoteki (pakiety kredytów hipotecznych) lub zastawem rejestrowym (pakiety kredytów samochodowych).

Grupa na koniec każdego kwartału dokonuje aktualizacji, o ile jest to zasadne, następujących parametrów stanowiących podstawę szacowania oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych:

- stopa wolna od ryzyka – wzrost stopy wolnej od ryzyka wpływa na zmniejszenie wartości godziwej,
- premia za ryzyko,
- okres, za który oszacowano przepływy pieniężne – wydłużenie tego okresu powoduje zmniejszenie wartości godziwej pakietów wierzytelności,
- wartość oczekiwanych, przyszłych przepływów w oparciu o dostępne aktualne informacje oraz aktualnie wykorzystywane narzędzia windykacji – wzrost wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych powoduje wzrost wartości godziwej.

Ekspozycja Grupy na ryzyka kredytowe, walutowe i stopy procentowej w odniesieniu do inwestycji oraz odpisy aktualizujące wartość udzielonych pożyczek opisane zostały w nocie 27.

Zmiany wartości księgowej netto nabytych pakietów wierzytelności kształtowały się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	
Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień 01.01.2014	1 053 913
Zakup pakietów	575 105
Korekta ceny nabycia z tytułu dyskonta	(4 419)
Wpłaty od osób zadłużonych	(711 841)
Wzrost/(spadek) zobowiązań wobec osób zadłużonych z tytułu nadpłat	574
Wycena programu lojalnościowego	2 080
Przychody z windykacji pakietów nabytych (odsetki oraz aktualizacja)	442 374
Różnice z przeliczenia wartości godziwej (*)	8 751
Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień 31.12.2014	1 366 537
Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień 01.01.2015	1 366 537
Zakup pakietów	489 282
Wpłaty od osób zadłużonych	(825 659)
Wzrost/(spadek) zobowiązań wobec osób zadłużonych z tytułu nadpłat	458
Wycena programu lojalnościowego	4 318
Przychody z windykacji pakietów nabytych (odsetki oraz aktualizacja)	563 646
Różnice z przeliczenia wartości godziwej (*)	(450)
Wartość nabytych pakietów wierzytelności na dzień 31.12.2015	1 598 132

(*) dotyczy pakietów posiadanych przez jednostki zależne, dla których walutą funkcjonalną są waluty inne niż PLN.

W 2010 r. Grupa rozpoczęła udzielanie pożyczek osobom fizycznym nieprowadzącym działalności gospodarczej. Wartość jednej pożyczki nie przekracza 10 tys. zł, a okres kredytowania wynosi od 3 do 30 miesięcy przy stałym oprocentowaniu. Średnie nominalne oprocentowanie pożyczek wynosi 10,3%. Dodatkowe przychody obejmują prowizje, opłaty przygotowawcze oraz prowizje ubezpieczeniowe.

19. Podatek odroczony

Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji aktywów i zobowiązań:

w tysiącach złotych

	Aktywa		Rezerwy		Wartość netto	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Rzeczowe aktywa trwałe	1 297	1 488	(1 686)	(1 557)	(389)	(69)
Wartości niematerialne	-	-	(1 742)	(1 500)	(1 742)	(1 500)
Udzielone pożyczki	2 578	1 800	-	-	2 578	1 800
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	105	93	(1 151)	(127)	(1 046)	(34)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	3 194	2 809	-	-	3 194	2 809
Rezerwy i zobowiązania	247	381	-	-	247	381
Pozostałe	-	152	-	-	-	152
Aktywa / rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7 421	6 723	(4 579)	(3 184)	2 841	3 539
Kompensata	(4 579)	(3 184)	4 579	3 184	-	-
Aktywa / rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	2 841	3 539	-	-	2 841	3 539

Zmiana różnic przejściowych w okresie

w tysiącach złotych

	Zmiana różnic przejściowych ujęta jako zysk lub strata		Zmiana różnic przejściowych ujęta jako zysk lub strata		Stan na 31.12.2015
	Stan na 01.01.2014	bieżącego okresu	Stan na 31.12.2014	Stan na 01.01.2015	
Rzeczowe aktywa trwałe	28	(97)	(69)	(69)	(389)
Wartości niematerialne	(1 351)	(149)	(1 500)	(1 500)	(1 742)
Udzielone pożyczki podmiotom pozostałym	634	1 166	1 800	1 800	2 578
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(380)	346	(34)	(34)	(1 046)
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 429	380	2 809	2 809	3 194
Rezerwy i zobowiązania	638	(257)	381	381	247
Pozostałe	441	(289)	152	147	-
	2 439	1 100	3 539	3 534	2 841

Polska

Strata podatkowa za rok obrotowy może zostać rozliczona przez okres 5 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym została poniesiona. Zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi do 50% straty może zostać rozliczone w każdym z tych 5 lat.

Straty podatkowe i okresy, w których mogą zostać rozliczone kształtują się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	Data przedawnienia się straty	31.12.2015	31.12.2014
Strata podatkowa z 2011 r.	31 grudnia 2016 r.	93	93
Strata podatkowa z 2012 r.	31 grudnia 2017 r.	361	361
Strata podatkowa z 2013 r.	31 grudnia 2018 r.	1 032	1 032
Strata podatkowa z 2014 r.	31 grudnia 2019 r.	1 277	1 277
Strata podatkowa z 2015 r.	31 grudnia 2020 r.	6 298	-
		9 061	2 763
Obowiązująca stawka podatkowa		19%	19%
Potencjalna korzyść z tytułu strat podatkowych		1 722	525

Aktywa z tyt. podatku odroczonego o wartości 1 722 tys. zł (31.12.2014 r.: 525 tys. zł) nie zostały ujęte w kalkulacji podatku odroczonego z uwagi na istniejącą niepewność odnośnie ich wykorzystania.

Rumunia

Do 2009 roku strata podatkowa mogła być rozliczana przez okres 5 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym została poniesiona. Od 2009 roku okres, w jakim można rozliczyć stratę podatkową został przedłużony do 7 lat. Spółka KRUK Romania S.r.l. nie posiadała na 31 grudnia 2015 r. oraz 31 grudnia 2014 r. nierozliczonych strat podatkowych.

Czechy

Spółka KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. może rozliczyć stratę podatkową przez okres 5 lat począwszy od roku następującego po roku, w którym została poniesiona. W roku 2014 spółka KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o. poniosła stratę podatkową w wysokości 0 tys. zł (31.12.2014 r.: 0 tys. zł).

Straty podatkowe i okresy, w których mogą zostać rozliczone kształtują się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	Data przedawnienia się straty	31.12.2015	31.12.2014
Strata podatkowa z 2011 r.	31 grudnia 2016 r.	-	-
Strata podatkowa z 2012 r.	31 grudnia 2017 r.	203	203
Strata podatkowa z 2013 r.	31 grudnia 2018 r.	8 394	8 394
Strata podatkowa z 2014 r.	31 grudnia 2019 r.	-	-
Strata podatkowa z 2015 r.	31 grudnia 2020 r.	-	-
		8 597	8 597
Obowiązująca stawka podatkowa		19%	19%
Potencjalna korzyść z tytułu strat podatkowych		1 633	1 633

Aktywa z tyt. podatku odroczonego o wartości 1 633 tys. zł (31.12.2014 r.: 1 633 tys. zł) nie zostały ujęte w kalkulacji podatku odroczonego z uwagi na istniejącą niepewność odnośnie ich wykorzystania.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały rozpoznane przy założonej stopie podatkowej 19% dla różnic przejściowych i strat podatkowych wygenerowanych przez jednostki z siedzibą w Polsce, 16% dla różnic przejściowych i strat wygenerowanych przez jednostkę z siedzibą w Rumunii oraz 19% dla różnic przejściowych i strat wygenerowanych przez jednostkę z siedzibą w Czechach. Są to stopy podatkowe obowiązujące na koniec okresów sprawozdawczych.

20. Zapasy

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Materiały	586	533
Zaliczki na poczet dostaw	1	(9)
	587	524

W okresie sprawozdawczym kończącym się 31 grudnia 2015 r. Grupa nie dokonała odpisów aktualizujących wartość zapasów.

21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Należności z tytułu dostaw i usług	8 391	10 949
	8 391	10 949

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Należności z tytułu podatków innych niż podatek dochodowy	3 232	4 780
Należności z tytułu opłat sądowych i skarbowych	20 404	9 996
Pozostałe należności	3 083	1 758
	<u>26 719</u>	<u>16 534</u>

Pozycja należności z tytułu podatków innych niż podatek dochodowy to należność z tytułu podatku VAT.

Ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe i ryzyko walutowe oraz odpisy aktualizujące wartość należności przedstawione są w nocie 29.

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Zmiana stanu należności wynikająca z bilansu	7 627	670
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-
Zmiana stanu należności wynikająca z CF	<u>(7 627)</u>	<u>(670)</u>

22. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne w kasie	101	79
Środki pieniężne na rachunkach bieżących	140 641	70 466
	<u>140 742</u>	<u>70 545</u>
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	-	37

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania stanowią środki przeznaczone do przekazania klientom z tytułu zwindykowanych wierzytelności z pakietów zleconych oraz środki zgromadzone w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Ekspozycja Grupy na ryzyko stopy procentowej oraz analiza wrażliwości dla finansowych aktywów i zobowiązań, jest przedstawiona w nocie 29.

23. Kapitał własny

Kapitał zakładowy

	2015	2014
<i>w tysiącach akcji</i>		
Ilość akcji na 1 stycznia	17 110	16 959
Emisja akcji	288	151
Ilość akcji na koniec okresu (w pełni opłacone)	17 398	17 110
<i>w złotych</i>		
Wartość nominalna 1 akcji	1,00	1,00
<i>w tysiącach złotych</i>		
Wartość nominalna kapitału zakładowego na 1 stycznia	17 110	16 959
Wartość nominalna na 31 grudnia	17 398	17 110

Struktura własności kapitału zakładowego Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2015r.

Akcjonariusz	Wartość nominalna akcji (w		
	Ilość akcji	tysiącach sztuk)	udział (%)
Piotr Krupa	2 016 927	2 017	11,59%
NN PTE (*)	1 950 000	1 950	11,21%
Aviva OFE	1 446 000	1 446	8,31%
Generali OFE	1 100 000	1 100	6,32%
Pozostali członkowie Zarządu	220 918	221	1,27%
Pozostali Akcjonariusze	10 664 503	10 665	61,30%
	17 398 348	17 398	100%

(*) Łączny stan posiadania przez NN OFE oraz NN DFE zarządzane przez NN PTE S.A.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. zarejestrowany kapitał zakładowy składał się z 17.398 tys. akcji zwykłych (31.12.2014 r.: 17.110 tys.). Wartość nominalna jednej akcji wynosiła 1 zł (31.12.2014 r.: 1 zł).

W 2015 r. miały miejsce emisje akcji związane z realizacją programu płatności w formie akcji własnych.

W dniu 30 kwietnia 2015 r. Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. na podstawie uchwały nr 234/15 z dnia 30 kwietnia 2015 r. postanowił zarejestrować w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych 106 575 akcji zwykłych na okaziciela serii E spółki KRUK S.A. o wartości nominalnej 1,00 zł każda, wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego na podstawie Uchwały nr 1/2011 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 30 marca 2011 r., oraz oznaczyć je kodem PLKRK0000010, pod warunkiem podjęcia przez spółkę prowadzącą rynek regulowany decyzji o wprowadzeniu tych akcji do obrotu na tym samym rynku regulowanym, na który zostały wprowadzone inne akcje tej Spółki oznaczone kodem PLKRK0000010.

W dniu 15 października 2015 r. Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. na podstawie uchwały nr 688/15 z dnia 15 października 2015 r. postanowił zarejestrować w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych 106 575 akcji zwykłych na okaziciela serii E spółki KRUK S.A. o wartości nominalnej 1,00 zł każda, wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego na podstawie Uchwały nr 1/2011 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 30 marca 2011 r., oraz oznaczyć je kodem PLKRK0000010, pod warunkiem podjęcia przez spółkę prowadzącą rynek regulowany

decyzji o wprowadzeniu tych akcji do obrotu na tym samym rynku regulowanym, na który zostały wprowadzone inne akcje tej Spółki oznaczone kodem PLKRK0000010.

Posiadacze akcji zwykłych są uprawnieni do otrzymywania uchwalonych dywidend oraz mają prawo do jednego głosu na akcję podczas Walnego Zgromadzenia Spółki.

Pozostałe kapitały rezerwowe

Pozostałe kapitały rezerwowe powstają na skutek uchwały Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej, które jest upoważnione do decydowania o ich przeznaczeniu. Ponadto kapitały rezerwowe tworzone są również na skutek przyznania pracownikom świadczeń wynikających z płatności w formie akcji oraz z tytułu wyceny pochodnych instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne.

Płatności w formie akcji własnych

W roku 2011 ustanowiono program płatności w formie akcji własnych polegający na przyznaniu uprawnień do nabycia akcji po ustalonej cenie (Program Opcji). Całkowity koszt Programu Opcji ujęty w zysku za rok 2011, 2012, 2013, 2014 oraz 2015 wyniósł odpowiednio 890 tys. złotych, 2 346 tys. złotych, 2 578 tys. złotych, 5 451 tys. złotych oraz 6 958 tys. złotych. O tę samą wartość zwiększyły się pozostałe kapitały rezerwowe Jednostki Dominującej.

Program motywacyjny funkcjonujący w Spółce skierowany jest do Członków Zarządu Jednostki Dominującej (z wyjątkiem Prezesa Zarządu), kluczowych członków kadry menedżerskiej Jednostki Dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

Zasady funkcjonowania Programu Opcji w latach 2011-2015 zostały przyjęte uchwałami Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia KRUK S.A. W ramach tego programu, osoby uprawnione uzyskają możliwość nabycia akcji Jednostki Dominującej na preferencyjnych warunkach określonych w uchwale oraz w Regulaminie Programu Opcji. Warunkiem nabycia uprawnień jest pozostawanie z Jednostką Dominującą lub jednostką zależną w stosunku pracy lub innym stosunku prawnym świadczenia usług przez okres min. 12 miesięcy w roku kalendarzowym poprzedzającym rok złożenia oferty nabycia/objęcia warrantów subskrypcyjnych.

W związku z realizacją Programu Opcji Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy uchwaliło warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Spółki o nie więcej niż 845 016,00 zł w drodze emisji nie więcej niż 845 016 akcji zwykłych na okaziciela serii E. Celem warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego jest przyznanie praw do objęcia akcji serii E posiadaczom warrantów subskrypcyjnych, które mogą być wyemitowane w ramach Programu Opcji. W celu realizacji Programu Jednostka Dominująca może również skupić akcje uprzednio wyemitowane (bez dokonania nowej emisji) i zaoferować je posiadaczom warrantów subskrypcyjnych na takich samych warunkach jak w przypadku akcji serii E. Posiadacze warrantów subskrypcyjnych będą uprawnieni do wykonania wynikających z warrantów praw do objęcia akcji serii E po cenie emisyjnej stanowiącej równowartość ceny emisyjnej akcji Jednostki Dominującej z pierwszej oferty publicznej (39,70 zł za akcję) nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od daty objęcia warrantów subskrypcyjnych oraz nie później niż do dnia 30.06.2016 r.

Warranty mają zostać wyemitowane w czterech transzach, po jednej za każdy rok z kolejnych lat okresu referencyjnego, tj. za lata obrotowe 2011-2015.

Warunkiem zaoferowania przez Radę Nadzorczą warrantów za dany rok obrotowy jest osiągnięcie określonego poziomu łącznie dwóch wskaźników finansowych dla Grupy Kapitałowej – zysk na akcję oraz EBITDA lub zwrot z kapitału własnego wg następujących kryteriów:

- Wzrost zysku na akcję w roku obrotowym poprzedzającym rok zaoferowania warrantów subskrypcyjnych danej Transzy o min 17,5%;
- Wzrost EBITDA w roku obrotowym poprzedzającym rok zaoferowania warrantów subskrypcyjnych danej Transzy o min 17,5%;

- Zwrot z kapitału własnego w roku obrotowym poprzedzającym rok zaoferowania warrantów subskrypcyjnych danej Transzy wyniesie min 20%.

W razie niezaoferowania warrantów w danym roku wobec niespełnienia wyżej opisanych kryteriów, warrantów za ten rok obrotowy mogą być przyznane razem z Transzą za kolejny rok obrotowy.

Uchwałą z dnia 10 października 2011 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki Dominującej wydzieliło z zysków zatrzymanych kwotę 40.000 tys. zł i przeznaczyło na kapitał rezerwowy. Kapitał rezerwowy utworzony został w celu nabycia akcji własnych dla celów realizacji Programu Opcji.

W roku 2012, zgodnie z postanowieniami Uchwały Rady Nadzorczej KRUK S.A. Nr 45/2012 z dnia 20 lipca 2012 r., wydanej na podstawie obowiązującego w Jednostce Dominującej Programu Motywacyjnego na lata 2011-2014 dla kluczowych członków kadry menedżerskiej Jednostki Dominującej oraz spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej, przyjętego Uchwałą Nr 1/2011 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia KRUK S.A. z dnia 30.03.2011 r., Jednostka Dominująca wyemitowała w ramach I Transzy 189 769 warrantów subskrypcyjnych, oferując je do objęcia Osobom Uprawnionym wskazanym w Załączniku nr 1 do ww. Uchwały Rady Nadzorczej Nr 45/2012.

Wydanie warrantów subskrypcyjnych Osobom Uprawnionym w ilości wskazanej w Uchwale Rady Nadzorczej nastąpiło w dniu 3 września 2012 r.

W dniu 31 lipca 2013 r. Rada Nadzorcza KRUK przyjęła Uchwałę w sprawie weryfikacji spełnienia warunków określonych w Programie Opcji Menadżerskich celem przyznania Warrantów Subsokrypcyjnych za realizację postanowień Programu Motywacyjnego w 2012 roku oraz ustalenia Listy Osób Uprawnionych z tytułu Transzy II za rok 2012. W Uchwale stwierdzono, że spełnione zostały warunki dla przyznania maksymalnej liczby Warrantów przypadających na Transzę II za 2012 rok, ustalona została Lista Osób Uprawnionych do objęcia Warrantów z tytułu Transzy II oraz przyznano wskazanym w listach osobom Warrantów Subsokrypcyjne. Jednostka Dominująca wyemitowała w ramach II Transzy 201 758 warrantów subsokrypcyjnych, oferując je do objęcia Osobom Uprawnionym.

Wydanie warrantów subsokrypcyjnych Osobom Uprawnionym w ilości wskazanej w Uchwale Rady Nadzorczej nastąpiło w dniu 1 października 2013 r.

Na podstawie uchwały nr 24/2014 Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej z dnia 12 czerwca 2014 r. ustalona została lista osób uprawnionych z tytułu Transzy III za rok 2013, na podstawie której Osobom Uprawnionym zaoferowano i wydano 190 651 szt. warrantów subsokrypcyjnych, z czego 41 778 szt. warrantów zostało zaoferowane i objęte przez Członków Zarządu.

W dniu 3 lipca 2015 r. przyjęta została uchwała Rady Nadzorczej KRUK S.A. w sprawie weryfikacji spełnienia warunków określonych w Programie celem przyznania warrantów subsokrypcyjnych za realizację postanowień Programu Motywacyjnego w 2014 roku oraz ustalenia listy osób uprawnionych z tytułu Transzy IV za rok 2014. Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej ustaliła, iż spełnione zostały warunki dla przyznania maksymalnej liczby Warrantów Subsokrypcyjnych przypadających na Transzę IV za 2014 rok, a także ustaliła Listę Osób Uprawnionych z tytułu Transzy IV za rok .

W oparciu o wspomnianą Uchwałę Rada Nadzorcza Jednostki Dominującej przyznała wskazanym w listach osobom, w tym Członkom Zarządu, Warrantów Subsokrypcyjne z Programu Opcji Menadżerskich za 2014 rok. Wydanie warrantów subsokrypcyjnych Osobom Uprawnionym nastąpiło w dniu 7 lipca 2015 r. w ilości 262 817 szt.

W dniu 28 maja 2014 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie KRUK podjęło uchwałę nr 26/2014 w sprawie ustalenia zasad przeprowadzenia przez Spółkę programu motywacyjnego na lata 2015-2019, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki oraz emisji warrantów subsokrypcyjnych z wyłączeniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy Spółki w odniesieniu do akcji emitowanych w ramach kapitału warunkowego i warrantów subsokrypcyjnych oraz zmiany Statutu Jednostki Dominującej (Program 2015-2019). Program 2015- 2019 adresowany jest do kluczowych członków kadry menedżerskiej Jednostki Dominującej oraz spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej.

W ramach Programu 2015-2019 osoby uprawnione uzyskają możliwość nabycia akcji KRUK S.A. Serii F na preferencyjnych warunkach określonych w uchwale. Grono Osób Uprawnionych stanowią członkowie Zarządu, w tym Prezes Zarządu, i pracownicy KRUK S.A. oraz spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej, pod warunkiem pozostawania ze Spółką lub spółką zależną w stosunku pracy lub innym stosunku prawnym świadczenia usług przez okres minimum 12 miesięcy w roku kalendarzowym poprzedzającym rok złożenia oferty objęcia warrantów subskrypcyjnych.

W związku z realizacją Programu 2015-2019 Walne Zgromadzenie uchwaliło warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego Jednostki Dominującej o nie więcej niż 847 950 zł w drodze emisji nie więcej niż 847 950 akcji zwykłych na okaziciela serii F. Celem warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego jest przyznanie praw do objęcia akcji serii F posiadaczom warrantów subskrypcyjnych, które mają być wyemitowane w ramach Programu 2015-2019. Posiadacze warrantów subskrypcyjnych będą uprawnieni do wykonania wynikających z nich praw do objęcia akcji serii F po cenie emisyjnej stanowiącej równowartość średniego kursu zamknięcia akcji Jednostki Dominującej ze wszystkich dni notowań akcji KRUK S.A. w okresie od 27 lutego 2014 r. do 27 maja 2014 r. Posiadacze warrantów subskrypcyjnych nie będący Członkami Zarządu Jednostki Dominującej, będą uprawnieni do wykonania wynikających z warrantów subskrypcyjnych praw do objęcia Akcji Serii F nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od daty objęcia warrantów subskrypcyjnych, zaś posiadacze będący Członkami Zarządu KRUK - po upływie 12 miesięcy od daty objęcia warrantów (lock-up na prawo do objęcia Akcji Serii F przez posiadaczy warrantów subskrypcyjnych). Wszyscy posiadacze warrantów subskrypcyjnych wyemitowanych w ramach Transzy I będą uprawnieni do wykonania wynikających z nich praw nie wcześniej, niż po upływie 12 miesięcy od daty ich objęcia. Prawo do objęcia akcji serii F może zostać przez posiadaczy warrantów subskrypcyjnych zrealizowane nie później niż do dnia 31 grudnia 2021 roku.

Warranty mają zostać wyemitowane w pięciu transzach, po jednej za każdy rok z kolejnych lat okresu referencyjnego, tj. za lata obrotowe 2015-2019.

Warunkiem zaofiarowania Osobom Uprawnionym warrantów za dany rok obrotowy jest wzrost wskaźnika EPS, obliczonego na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy KRUK, o co najmniej 13,00%. Program ustanawia możliwość finansowania przez KRUK S.A. nabywania akcji Jednostki Dominującej serii F przez Osoby Uprawnione na zasadach określonych w uchwale. Warranty Subskrypcyjne nie mogą być obciążane, podlegają dziedziczeniu oraz nie są zbywalne.

Uchwałą z dnia 8 września 2014 r. Rada Nadzorcza ustaliła i zatwierdziła Regulamin Opcji Menadżerskich na lata 2015-2019.

Z kolei w dniu 2 września 2014 r. Zarząd KRUK S.A. ustalił listę osób uprawnionych będących Członkami Zarządu KRUK S.A. do uczestnictwa w Programie Opcji na lata 2015-2019 („Lista Podstawowa dotycząca Członków Zarządu”) oraz listę osób uprawnionych, nie będących Członkami Zarządu Spółki, do uczestnictwa w Programie Opcji na lata 2015-2019 („Lista Podstawowa nie dotycząca Członków Zarządu”).

Członkowie Zarządu Jednostki Dominującej nie posiadają innych uprawnień do akcji KRUK niż wskazane powyżej warranty subskrypcyjne.

Zrealizowane warranty

Program Opcji na lata 2011-2015	Ilość opcji w Programie	Ilość wycenionych (zaoferowanych) opcji	Ilość wydanych opcji	Ilość zrealizowanych opcji	w tym w 2015	w tym w 2014	w tym w 2013
Program Opcji na lata 2011-2015	845 016	876 689	702 064	505 208			
pula podstawowa	650 673	650 673	576 891	397 968			
transza_2011	162 690	162 690	161 057	142 913	51 017	40 341	51 555
transza_2012	162 690	162 690	152 738	134 107	57 641	76 466	
transza_2013	162 690	162 690	143 231	120 948	120 948		
transza_2014	162 603	162 603	119 865				
pule rezerwowe	194 343	226 016	125 173	107 240			
transza_2011	48 564	28 733	28 733	29 520	4 140	10 980	7 200
transza_2012	48 564	49 020	49 020	38 880	15 080	23 800	
transza_2013	48 564	47 420	47 420	38 840	38 840		
transza_2014	48 651	100 843					

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych

Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych obejmują różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą.

24. Zysk przypadający na jedną akcję**Podstawowy zysk przypadający na akcję**

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję na 31 grudnia 2015 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadającego na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 204.227 tys. zł (2014 r.: 151.736 tys. zł) oraz o średnią ważoną liczbę akcji w okresie objętym sprawozdaniem finansowym w liczbie 17.243 tys. (2014 r.: 16.957 tys.). Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

Zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej

w tysiącach złotych

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej (podstawowy)	204 227	151 736
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej (rozwodniony)	204 227	151 736

Średnia ważona liczba akcji zwykłych

<i>w tysiącach akcji</i>	<i>Nota</i>	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Ilość akcji zwykłych na dzień 1 stycznia	23	17 110	16 959
Wpływ umorzenia i emisji		133	(2)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie kończącym się 31 grudnia		17 243	16 957
<i>w złotych</i>			
Zysk przypadający na 1 akcję		11,84	8,95

Wyłaconą dywidenda przypadająca na jedną akcję

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Wyłaconą dywidenda z zysku za rok 2014	25 938	-
<i>w złotych</i>		
Dywidenda przypadający na 1 akcję	1,50	-

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Kalkulacja rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję na 31 grudnia 2015 r. dokonana została w oparciu o zysk netto przypadający na akcjonariuszy zwykłych Jednostki Dominującej w kwocie 204.227 tys. zł oraz o średnią ważoną rozwodnioną liczbę akcji w okresie objętym sprawozdaniem finansowym w liczbie 17 793 tys. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

Średnia ważona liczba akcji zwykłych (rozwodniona)

<i>w tysiącach akcji</i>	<i>Nota</i>	31.12.2015	31.12.2014
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie kończącym się 31 grudnia	23	17 243	16 957
Wpływ emisji niezarejestrowanych i nieobjętych akcji		550	450
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie kończącym się 31 grudnia (rozwodniona)		17 793	17 407
<i>w złotych</i>			
Zysk przypadający na 1 akcję (rozwodniony)		11,48	8,72

25. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Grupy z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Informacje odnośnie ekspozycji Grupy na ryzyko kursowe, ryzyko płynności i ryzyko stopy procentowej przedstawia nota 29.

w tysiącach złotych

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania długoterminowe		
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	171 318	239 846
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	534 204	470 633
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5 803	8 377
	711 325	718 856
Zobowiązania krótkoterminowe		
Krótkoterminowa część zabezpieczonych kredytów i pożyczek	63 503	96 078
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	155 328	18 859
Krótkoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	4 855	4 856
	223 686	119 793

Warunki oraz harmonogram spłat kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

w tysiącach złotych	Waluta	Nominalna stopa	Rok zapadalności	31.12.2015	31.12.2014
Kredyty i pożyczki zabezpieczone na majątku Grupy	EUR/PLN	WIBOR 1M + marża 1,0-3,0 p.p.; EURIBOR 1M + marża 2,2-2,4 p.p.	2024	234 821	335 924
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (niezabezpieczone)	PLN	WIBOR 3M + marża 2,9-4,6 p.p.	2020	689 532	489 492
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	EUR/PLN	WIBOR 3M lub EURIBOR 1M + marża 1,64-4 p.p.	2019	10 658	13 233
				935 011	838 649

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

w tysiącach złotych

	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Bieżąca wartość przyszłych minimalnych płatności z tytułu leasingu
Na dzień 31 grudnia 2015 r.			
do roku	4 977	122	4 855
od 1 do 5 lat	5 943	140	5 803
	<u>10 920</u>	<u>262</u>	<u>10 658</u>
Na dzień 31 grudnia 2014 r.			
do roku	4 995	139	4 856
od 1 do 5 lat	8 588	211	8 377
	<u>13 583</u>	<u>350</u>	<u>13 233</u>

Ustanowione zabezpieczenia na majątku

w tysiącach złotych

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Zastaw rejestrowy na zakupionych pakietach, wraz z przelewem wierzytelności, finansowanych kredytem, zastaw rejestrowy na udziałach w spółce Secapital S.a.r.l.	459 266	480 146
Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu finansowym	10 658	13 362
	<u>469 924</u>	<u>493 508</u>

26. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

w tysiącach złotych

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	9 471	7 874
Zobowiązania z tytułu ZUS	5 083	4 578
Zobowiązania z tytułu PIT	1 378	1 117
Rozliczenia międzyokresowe z tyt. niewykorzystanych urlopów	4 050	3 581
Rozliczenia międzyokresowe z tyt. wynagrodzeń (premier)	9 086	10 461
Fundusze specjalne	171	35
	<u>29 239</u>	<u>27 646</u>

Zmiany rozliczeń międzyokresowych z tyt. świadczeń pracowniczych

Zmiany rozliczeń międzyokresowych z tyt. niewykorzystanych urlopów

Wartość na dzień 1 stycznia 2014 r.	2 771
Zwiększenia	2 947
Wykorzystanie	(2 137)
Wartość na dzień 31 grudnia 2014 r.	<u>3 581</u>
Wartość na dzień 1 stycznia 2015 r.	3 581
Zwiększenia	3 946
Wykorzystanie	(3 477)
Wartość na dzień 31 grudnia 2015 r.	<u>4 050</u>

Zmiany rozliczeń międzyokresowych z tyt. wynagrodzeń (premii)

Wartość na dzień 1 stycznia 2014 r.	7 933
Zwiększenia	21 524
Wykorzystanie	(17 166)
Rozwiązanie	(1 830)
Wartość na dzień 31 grudnia 2014 r.	<u>10 461</u>
Wartość na dzień 1 stycznia 2015 r.	10 461
Zwiększenia	22 272
Wykorzystanie	(22 776)
Rozwiązanie	(871)
Wartość na dzień 31 grudnia 2015 r.	<u>9 086</u>

27. Rezerwy

w tysiącach złotych

	<u>Pozostałe rezerwy</u>
Wartość na dzień 1 stycznia 2014 r.	264
Utworzenie	-
Wartość na dzień 31 grudnia 2014 r.	<u>264</u>
Wartość na dzień 1 stycznia 2015 r.	264
Utworzenie	-
Wartość na dzień 31 grudnia 2015 r.	<u>264</u>

Ryzyko podatkowe

W krajach, w których działa Grupa (w szczególności w Polsce i Rumunii) przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne, w szczególności dotyczące opodatkowania osób zarządzających oraz osób współpracujących podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania istotnych kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w tych krajach jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym, szczególnie dotyczy to umów cywilno-prawnych, które mogą być przekwalifikowane przez organy skarbowe na umowy o pracę.

Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat w Polsce i Czechach oraz przez okres siedmiu lat w Rumunii i na Słowacji. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe.

28. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

w tysiącach złotych

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek	55 258	45 773
Przychody przyszłych okresów	4 368	1 861
Zobowiązania z tytułu podatków i ceł	9 662	7 062
Rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne	2 188	765
Inne zobowiązania	12 078	5 152
	83 555	60 613

Ekspozycja na ryzyko walutowe oraz ryzyko związane z płynnością w odniesieniu do zobowiązań została przedstawiona w nocie 29.

29. Instrumenty finansowe

Ryzyko kredytowe

Ekspozycja na ryzyko kredytowe

Wartości księgowe aktywów finansowych odpowiadają maksymalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na koniec okresów sprawozdawczych przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

	<i>Nota</i>	31.12.2015	31.12.2014
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	18	724 832	861 775
Aktywa finansowe wyceniane według metody zamortyzowanego kosztu	18	873 300	504 762
Nieruchomości inwestycyjne	18	434	161
Pożyczki	18	22 013	13 481
Należności	21	35 110	27 483
		1 655 689	1 407 662

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe na koniec okresów sprawozdawczych według rejonów geograficznych przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

	31.12.2015	31.12.2014
Polska	1 158 042	1 170 537
Rumunia	424 313	199 520
Czechy	60 977	37 605
Pozostałe rynki zagraniczne	12 357	-
	1 655 689	1 407 662

Odpisy aktualizujące

Struktura wiekowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności na koniec okresów sprawozdawczych przedstawia się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	Wartość brutto 31.12.2015	Odpis aktualizujący 31.12.2015	Wartość brutto 31.12.2014	Odpis aktualizujący 31.12.2014
Niewymagalne	31 159	-	24 800	-
Przeterminowane od 0 do 30 dni	1 647	-	928	-
Przeterminowane od 31 do 90 dni	1 379	-	679	-
Przeterminowane od 91 do 180 dni	336	-	524	-
Przeterminowane od 181 do 365 dni	407	178	188	148
Przeterminowane powyżej 1 roku	1 370	1 010	1 212	700
	36 298	1 188	28 331	848

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności kształtowały się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Wartość odpisu na dzień 1 stycznia	848	942
Odpis aktualizujący ujęty w okresie sprawozdawczym	705	148
Rozwiązanie odpisu aktualizującego	(319)	(171)
Wykorzystanie odpisu	(46)	(71)
Wartość odpisu na dzień 31 grudnia	1 188	848

W oparciu o dane historyczne dotyczące płatności, Grupa tworzy odpis aktualizujący na należności przeterminowane powyżej 180 dni. Ponadto Grupa tworzy odpis aktualizujący na wszystkie należności od spółek w upadłości, postępowaniu likwidacyjnym oraz dla należności objętych postępowaniem sądowym.

Grupa nie tworzy odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu wymagalności dopóki istnieje wysokie prawdopodobieństwo, iż zostaną one spłacone. Kiedy dana należność, inwestycja zostanie uznana za nieściągalną, odpowiednie kwoty spisywane są w ciężar kosztów.

Zmiany odpisów aktualizujących wartość udzielonych pożyczek kształtowały się następująco:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Wartość odpisu na dzień 1 stycznia	922	1 301
Odpis aktualizujący ujęty w okresie sprawozdawczym	1 315	-
Rozwiązanie odpisu aktualizującego	-	(379)
Wartość odpisu na dzień 31 grudnia	2 237	922

Wartość brutto udzielonych pożyczek dla osób fizycznych wyniosła 24.250 tys. zł. na dzień 31 grudnia 2015 r. (14.402 tys. zł. na dzień 31.12.2014 r.). Grupa utworzyła odpis aktualizujący wartość pożyczek w wysokości 2 237 tys. zł na dzień 31 grudnia 2015 r. (2014 r.: 922 tys. zł). Wysokość odpisu ustalana jest łącznie dla całego portfela w oparciu o szacunki w zakresie odzyskiwalności udzielonych pożyczek tworzone przede wszystkim na podstawie stopnia ich przeterminowania.

Ryzyko płynności

Poniżej prezentowane są umowne warunki zobowiązań finansowych:

Na dzień 31 grudnia 2014 r.

w tysiącach złotych

	Przepływy pieniężne		Poniżej 6 miesiący	6-12 miesiący	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
	Wartość księgową	wynikające z umowy					
Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne							
Kredyty zabezpieczone	335 924	440 765	8 477	61 933	10 480	82 444	277 431
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	489 492	571 761	32 341	15 196	203 086	273 842	47 296
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	13 233	13 583	2 309	2 351	4 479	4 444	-
Pochodne instrumenty zabezpieczające	2 668	2 668	1 334	1 334	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	60 613	60 613	60 613	-	-	-	-
	901 930	1 089 390	105 074	80 814	218 045	360 730	324 727

Na dzień 31 grudnia 2015 r.

w tysiącach złotych

	Przepływy pieniężne		Poniżej 6 miesiący	6-12 miesiący	1-2 lat	2-5 lat	Powyżej 5 lat
	Wartość księgową	wynikające z umowy					
Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne							
Kredyty zabezpieczone	234 821	273 849	4 644	3 188	6 323	119 832	139 863
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	689 532	807 635	102 082	88 552	159 494	250 395	207 111
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	10 658	12 459	2 296	2 496	4 380	3 287	-
Pochodne instrumenty zabezpieczające	589	589	589	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	83 555	83 555	83 555	-	-	-	-
	1 019 155	1 178 087	193 166	94 236	170 197	373 514	346 974

Przepływy pieniężne wynikające z umowy zostały ustalone w oparciu o stopy procentowe obowiązujące odpowiednio na dzień 31 grudnia 2014 r. i 31 grudnia 2015 r.

Grupa nie oczekuje, że spodziewane przepływy pieniężne, zawarte w analizie terminów wymagalności, mogą wystąpić znacząco wcześniej lub w znacząco innych kwotach.

Grupa posiada na dzień 31 grudnia 2015 r. dostępny niewykorzystany limit kredytu odnawialnego w wysokości 62.620 tys. zł. (2014 r.: 99.300 tys. zł.). Niewykorzystany limit dostępny jest do 31 października 2020 r.

Ryzyko walutowe

Ekspozycja na ryzyko walutowe

Ekspozycja Grupy na ryzyko walutowe, wynikająca zarówno z ryzyka związanego z instrumentami finansowymi w walutach obcych oraz inwestycji w zagranicznych jednostkach zależnych według kursu na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

w tysiącach jednostek	31.12.2015			31.12.2014		
	EUR	RON	CZK	EUR	RON	CZK
Należności z tytułu dostaw i usług	5	-	-	55	-	-
Środki pieniężne	39 299	51 440	1 874	184	15 779	1 603
Aktywa finansowe	21 519	424 313	36 666	9 833	268 235	36 602
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(100)	(45 014)	-	(103)	(29 313)	0
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz inne zobowiązania finansowe	(65 904)	-	-	(29 040)	-	-
Ekspozycja na ryzyko walutowe	(5 181)	430 739	38 540	(19 071)	254 701	38 205

Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego zastosowano następujące kursy wymiany dla najważniejszych walut obcych:

w złotych	Średnie kursy walut		Koniec okresu sprawozdawczego (kursy spot)	
	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
1 EUR	4,1848	4,1893	4,2615	4,2623
1 USD	3,7928	3,1784	3,9011	3,5072
1 RON	0,9421	0,9440	0,9421	0,9510
1 CZK	0,1534	0,1521	0,1577	0,1537
100 HUF	1,3529	1,3528	1,3601	1,3538

Umocnienie się złotego w odniesieniu do EUR, RON i CZK na dzień 31 grudnia 2015 r. spowodowałyby wzrost (spadek) kapitału własnego i zysku przed opodatkowaniem o kwoty zaprezentowane poniżej. Analiza zakłada, że inne zmienne, w szczególności stopy procentowe, pozostaną na stałym poziomie.

w tysiącach złotych

	<u>Inne całkowite dochody</u>	<u>Zysk lub strata bieżącego okresu</u>
31 grudnia 2014 r.		
EUR (umocnienie się zł o 10%)	-	1 907
RON (umocnienie się zł o 10%)	-	(25 470)
CZK (umocnienie się zł o 10%)	-	(5 395)
31 grudnia 2015 r.		
EUR (umocnienie się zł o 10%)	14	518
RON (umocnienie się zł o 10%)	(757)	(43 074)
CZK (umocnienie się zł o 10%)	(23)	(3 832)

Ryzyko stopy procentowej

Grupa dla części przepływów związanych ze zmianą stopy procentowej stosuje zabezpieczenia.

Na dzień bilansowy struktura oprocentowanych instrumentów finansowych przedstawia się następująco:

w tysiącach złotych

	<u>Wartość księgowa</u>	
	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Instrumenty finansowe o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	930 423	545 726
Zobowiązania finansowe	(83 555)	(60 613)
	<u>846 868</u>	<u>485 113</u>
Efekt zabezpieczenia	(124 000)	(124 000)
	722 868	361 113
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	724 832	861 775
Zobowiązania finansowe	(935 011)	(838 649)
Efekt zabezpieczenia	124 000	124 000
	<u>(811 011)</u>	<u>(714 649)</u>

Analiza wrażliwości wartości godziwej instrumentów finansowych o stałej stopie procentowej

Grupa nie posiada aktywów i zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz nie zawiera transakcji z wykorzystaniem instrumentów pochodnych (IRS) jako zabezpieczenie wartości godziwej. Dlatego zmiana stopy procentowej nie miałaby istotnego wpływu na zysk lub stratę bieżącego okresu z tego tytułu.

Analiza wrażliwości przepływów pieniężnych instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej

Grupa nabywa instrumenty pochodne w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej.

Zmiana o 100 punktów bazowych w stopie procentowej zwiększyłaby (zmniejszyłaby) kapitał własny i zysk przed opodatkowaniem w całym okresie kredytowania o kwoty przedstawione poniżej. Poniższa analiza opiera się na założeniu, że inne zmienne, w szczególności kursy walutowe, pozostaną na stałym poziomie.

w tysiącach złotych

	Zysk lub strata bieżącego okresu		Kapitał własny bez zysku lub straty bieżącego okresu	
	wzrost o 100 pb	spadek o 100 pb	wzrost o 100 pb	spadek o 100 pb
31 grudnia 2015 r.				
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej	(33 584)	33 584	-	-
31 grudnia 2014 r.				
Instrumenty finansowe o zmiennej stopie procentowej	(30 575)	30 516	-	-

Wartości godziwe

Porównanie wartości godziwych z wartościami księgowymi

Poniższa tabela zawiera porównanie wartości godziwych aktywów i zobowiązań finansowych z wartościami ujętymi w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

w tysiącach złotych

	31.12.2015		31.12.2014	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej				
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	724 832	724 832	861 775	861 775
Pochodne instrumenty zabezpieczające	(589)	(589)	(2 668)	(2 668)
	<u>724 243</u>	<u>724 243</u>	<u>859 107</u>	<u>859 107</u>
Aktywa i zobowiązania finansowe niewyceniane w wartości godziwej				
Aktywa finansowe wyceniane według metody amortyzowanego kosztu	873 300	872 342	504 762	508 753
Nieruchomości inwestycyjne	434	434	161	161
Pożyczki i należności	57 123	57 123	40 964	40 964
Kredyty bankowe zabezpieczone	(234 821)	(234 821)	(335 924)	(335 924)
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	(689 532)	(689 532)	(489 492)	(489 492)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(10 658)	(10 658)	(13 233)	(13 233)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(83 555)	(83 555)	(60 613)	(60 613)
	<u>(87 709)</u>	<u>(88 667)</u>	<u>(353 375)</u>	<u>(349 384)</u>

Zasady ustalania wartości godziwych opisano w nocie 4

Stopy procentowe wykorzystywane do szacowania wartości godziwej

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej oraz metodą zamortyzowanego kosztu	7,94% - 321,14%	9,48% - 321,14%
Kredyty i pożyczki	2,00%-4,65%	2,25%-5,08%
Niezabezpieczone wyemitowane obligacje	4,50%-6,32%	5,41%-7,06%
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1,39%-3,58%	0,68%-3,77%

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej

Poniższa tabela zestawia analizę instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej, w zależności od wybranej metody wyceny. W zależności od poziomu wyceny zastosowano następujące dane wejściowe do modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- Poziom 3: dane wejściowe nie bazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

Grupa nie dokonywała transferów pomiędzy poziomami w latach 2014-2015.

w tysiącach złotych

Poziom 3

Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	861 775

Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	724 832

Wartość godziwa nabytych pakietów wierzytelności wyliczana jest w oparciu o przewidywane przyszłe przepływy pieniężne związane z pakietami wierzytelności, zdyskontowane stopą odzwierciedlającą ryzyko kredytowe związane z danym pakietem. Stopa użyta do dyskontowania wyliczana jest jako wewnętrzna stopa zwrotu z inwestycji na dzień nabycia pakietu i jest weryfikowana tak, aby uwzględniała aktualną stopę wolną od ryzyka oraz aktualną premię za ryzyko związaną z ryzykiem kredytowym dla danego pakietu.

w tysiącach złotych

Poziom 2

Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.

Pochodne instrumenty zabezpieczające	(2 668)

Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.

Pochodne instrumenty zabezpieczające	(589)

W dniu 19 lipca 2013 r. KRUK S.A. zawarł z Bankiem Zachodnim WBK transakcję zamiany stóp procentowych (IRS) celem zabezpieczenia części kuponu zależnej od zmiennej stawki WIBOR 3M dla 40 mln kwoty nominalnej obligacji serii M1.

Najważniejsze warunki transakcji to:

- Kwota nominalna kontraktu: 40 mln PLN
- Dzień rozpoczęcia kontraktu: 23.06.2014
- Dzień zakończenia kontraktu: 21.03.2016
- Stała stawka procentowa (płatnik – KRUK S.A.): 3,28%
- Zmienna stawka procentowa (płatnik – BZ WBK): WIBOR 3M
- Okresy odsetkowe: 3-miesięczne.

W dniu 16 października 2013 r. KRUK S.A. zawarł z Bankiem Zachodnim WBK transakcję zamiany stóp procentowych (IRS) celem zabezpieczenia części kuponu zależnej od zmiennej stawki WIBOR 3M dla 44 mln kwoty nominalnej obligacji serii M1.

Najważniejsze warunki transakcji to:

- Kwota nominalna kontraktu: 44 mln PLN
- Dzień rozpoczęcia kontraktu: 23.06.2014
- Dzień zakończenia kontraktu: 21.03.2016
- Stała stawka procentowa (płatnik – KRUK S.A.): 3,50%
- Zmienna stawka procentowa (płatnik – BZ WBK): WIBOR 3M
- Okresy odsetkowe: 3-miesięczne.

W dniu 24 października 2013 r. KRUK S.A. zawarł z Bankiem Zachodnim WBK transakcję zamiany stóp procentowych (IRS) celem zabezpieczenia części kuponu zależnej od zmiennej stawki WIBOR 3M dla 40 mln kwoty nominalnej obligacji serii O2 i P1.

Najważniejsze warunki transakcji to:

- Kwota nominalna kontraktu: 40 mln PLN
- Dzień rozpoczęcia kontraktu: 09.06.2014
- Dzień zakończenia kontraktu: 06.06.2016
- Stała stawka procentowa (płatnik – KRUK S.A.): 3,30%
- Zmienna stawka procentowa (płatnik – BZ WBK): WIBOR 3M
- Okresy odsetkowe: 3-miesięczne.

Wartość godziwa transakcji typu swap procentowy ustalana jest w oparciu o przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowanych na podstawie różnicy między prognozowanym WIBOR 3M, a WIBOR 3M z dnia zawarcia transakcji. Do wyznaczenia wartości godziwej Grupa przyjmuje się prognozę WIBOR 3M przekazane przez firmę zewnętrzną.

30. Leasing operacyjny

Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa jest leasingobiorcą

Minimalne płatności z tytułu nieodwoływalnych umów leasingu operacyjnego kształtują się w sposób przedstawiony poniżej:

<i>w tysiącach złotych</i>	31.12.2015	31.12.2014
do roku	4 015	2 056
1 do 5 lat	5 043	4 814
	<u>9 058</u>	<u>6 870</u>

- Umowa z dnia 13 sierpnia 2009 r. zawarta z Dolnośląską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w Wałbrzychu na użytkowanie nieruchomości położonej przy ul. Szczawieńskiej 2 w Szczawnie-Zdroju o powierzchni 2.216 m². Umowa zawarta na okres 10 lat, z możliwością wypowiedzenia po upływie 5 lat. Roczny koszt użytkowania wynosi 1.013 tys. zł.
- Umowa z dnia 15 sierpnia 2008 r. zawarta z firmą ARTA S.C.M. z siedzibą w Targoviste w Rumunii na nieruchomość położoną tamże o powierzchni 665m². Roczny koszt użytkowania wynosi 27.930 EUR.
- Umowa z dnia 13 marca 2009 r. zawarta z firmą S.C. SEMA PARC S.A. z siedzibą w Bukareszcie. Roczny koszt użytkowania nieruchomości o powierzchni 280 m² wynosi 26.880 EUR.
- Umowa z dnia 10 grudnia 2010 zawarta z firmą DEVCO Sp. z o.o. na użytkowanie nieruchomości położonej przy ul. Wołowskiej 4-20 we Wrocławiu o powierzchni 2.425 m². Umowa zawarta na okres 3 lat, bez możliwości wcześniejszego wypowiedzenia. Roczny koszt użytkowania kształtuje się w wysokości 460 tys. EUR. Po tym okresie umowa przeszła na czas nieokreślony.
- Umowa z dnia 4 listopada 2014 r. zawarta z firmą Palmer Capital Central European Properties as. z siedzibą w Pradze. Roczny koszt użytkowania nieruchomości o powierzchni 872,55 m² wynosi 1.685 tys. CZK.

31. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Wynagrodzenia kadry kierowniczej - Zarząd

Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej Spółki kształtowało się w sposób następujący:

<i>w tysiącach złotych</i>	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2014 - 31.12.2014
Wynagrodzenie zasadnicze/ kontrakt menadżerski (brutto)	4 345	2 202
Utworzona rezerwa na premię za rok bieżący	2 287	2 632
Inne – świadczenia medyczne i inne	87	91
Wynagrodzenie z tytułu płatności w formie akcji	13 333	7 335
	<u>20 052</u>	<u>12 260</u>

Pozostałe transakcje z kadrą kierowniczą

Osoby wchodzące w skład organu zarządzającego oraz osoby blisko z nimi związane na dzień 31 grudnia 2015 r. posiadały 13% głosów na walnym zgromadzeniu Jednostki Dominującej. (31.12.2014 r.: 13%).

Część kadry kierowniczej i ich rodzin zajmuje w innych jednostkach (spoza Grupy) stanowiska, które umożliwiają im kontrolę lub wywieranie znacznego wpływu na politykę finansową i operacyjną tych jednostek.

Niektóre z tych jednostek dokonywały transakcji z Grupą w okresie sprawozdawczym. Warunki tych transakcji nie odbiegały od warunków podobnych transakcji, przeprowadzanych lub możliwych do przeprowadzenia na warunkach rynkowych z jednostkami niepowiązanymi. Całkowita wartość usług zakupionych od tych jednostek w 2015 roku wyniosła 133 tys. zł.

32. Wynagrodzenie płatności w formie akcji

w tysiącach złotych

Okres kończący się	Wartość przynanych świadczeń
31 grudnia 2003 r.	226
31 grudnia 2004 r.	789
31 grudnia 2005 r.	354
31 grudnia 2006 r.	172
31 grudnia 2007 r.	587
31 grudnia 2008 r.	91
31 grudnia 2010 r.	257
31 grudnia 2011 r.	889
31 grudnia 2012 r.	2 346
31 grudnia 2013 r.	2 578
31 grudnia 2014 r.	7 335
31 grudnia 2015 r.	<u>13 333</u>
Suma	<u>28 957</u>

33. Skład Grupy Kapitałowej

Jednostki zależne

w tysiącach złotych	Kraj	Udział w kapitałach %	
		31.12.2015	31.12.2014
Secapital S.a.r.l. *	Luksemburg	69,5%	84,4%
ERIF Business Solutions Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
Secapital Polska Sp. z o.o.	Polska	100%	100%
Rejestr Dłużników ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.	Polska	100%	100%
Novum Finance Sp. z o.o. (spółka w likwidacji)	Polska	100%	100%
KRUK Romania S.r.l.	Rumunia	100%	100%
Kancelaria Prawna RAVEN Krupa & Stańko Spółka komandytowa	Polska	98%	98%
KRUK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Polska	100%	100%
KRUK Česká a Slovenská republika s.r.o.	Czechy	100%	100%
Prokura NS FIZ*	Polska	100%	100%
Prokulus NS FIZ*	Polska	-	100%
ProsperoCapital Sp.z.o.o. (spółka w likwidacji)	Polska	100%	100%
KRUK International Z.r.t. (spółka w likwidacji)	Węgry	-	100%
InvestCapital Malta Ltd *	Malta	99,5%	99,5%
RoCapital IFN S.A.	Rumunia	99,0%	99,0%
Kruk Deutschland GmbH	Niemcy	100%	100%
KRUK Italia S.r.l	Włochy	100%	-
ItaCapital S.r.l	Włochy	100%	-
KRUK Espana S.r.l	Hiszpania	100%	-
ProsperoCapital S.a.r.l.	Luksemburg	100%	-

* podmioty zależne, w których Jednostka Dominująca posiada pośrednio 100%

W roku 2015 Jednostka Dominująca obniżyła kapitał w jednostce zależnej Secapital S.a.r.l. o kwotę 66.532 tys. zł.

W roku 2015 Jednostka Dominująca dokonała dopłat do kapitału w jednostce zależnej KRUK Deutschland GmbH na kwotę 16.043 tys. zł.

W dniu 17 listopada 2015 r. została podpisana umowa spółki KRUK Espana S.L. z siedzibą w Madrycie, która jest w 100% zależna od KRUK S.A. w ten sposób, że KRUK S.A. posiada 100 udziałów o wartości nominalnej 500 EUR za każdy udział i łącznej wartości 50 000 EUR, co stanowi 100% kapitału zakładowego i uprawnia do takiej samej liczby głosów na Zgromadzeniu Wspólników tej Spółki. Przedmiotem działalności KRUK Espana S.L. jest działalność w zakresie windykacji wierzytelności na zlecenie oraz windykacji pakietów wierzytelności nabytych przez Grupę Kapitałową KRUK na terenie Hiszpanii i innych krajów europejskich, a także obrót wierzytelnościami.

W dniu 13 listopada 2015 r. została podpisana umowa spółki KRUK Italia S.r.l z siedzibą w Mediolanie, która jest w 100% zależna od KRUK S.A. w ten sposób, że KRUK S.A. posiada 100 udziałów o wartości nominalnej 500 EUR za każdy udział i łącznej wartości 50 000 EUR, co stanowi 100% kapitału zakładowego i uprawnia do takiej samej liczby głosów na Zgromadzeniu Wspólników KRUK Italia.

Przedmiotem działalności KRUK Italia jest działalność w zakresie windykacji wierzytelności na zlecenie oraz windykacji pakietów wierzytelności nabytych przez Grupę Kapitałową KRUK na terenie Włoch i innych krajów europejskich.

W dniu 13 listopada 2015 r. została podpisana umowa spółki ItaCapital S.r.l z siedzibą w Mediolanie (ItaCapital), która jest w 100% zależna od KRUK S.A. w ten sposób, że KRUK S.A. posiada 20 udziałów o wartości nominalnej 500 EUR za każdy udział i łącznej wartości 10 000 EUR, co stanowi 100% kapitału zakładowego i uprawnia do takiej samej liczby głosów na Zgromadzeniu Wspólników ItaCapital.

ItCapital jest spółką sekurytyzacyjną specjalnego przeznaczenia, której działalność obejmuje przede wszystkim inwestowanie w wierzytelności lub aktywa związane z wierzytelnościami.

34. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

w tysiącach złotych netto

	<u>31.12.2015</u>	<u>31.12.2014</u>
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego oraz przegląd półroczny	481	504
Usługi doradztwa	9	201
	<u>490</u>	<u>705</u>

35. Zobowiązania warunkowe

W dniu 31 marca 2015 r. wygasła umowa gwarancji bankowej, którą KRUK S.A. zawarł z Bankiem Zachodnim WBK S.A. w dniu 14 stycznia 2013 r. Umowa obowiązująca w okresie od 25 stycznia 2013 r. do 31 marca 2015 r. zabezpieczała wszelkie zobowiązania wobec LEGNICKA BUSINESS HOUSE Sp. z o.o. wynikające z umowy najmu pomieszczeń biurowych zawartej pomiędzy KRUK S.A. a LEGNICKA BUSINESS HOUSE Sp. z o.o. Kwota gwarancji wynosiła 168.000,00 EUR.

W dniu 24 lutego 2015 r. wygasła umowa gwarancji bankowej, którą KRUK S.A. zawarł z Bankiem Zachodnim WBK S.A. w dniu 18 lutego 2013 r. Umowa obowiązująca w okresie od 25 lutego 2013 r. do 24 lutego 2015 r. zabezpieczała zobowiązania wobec DEVCO Sp. z o.o. wynikające z umowy najmu pomieszczeń biurowych zawartej pomiędzy KRUK S.A. a DEVCO Sp. z o.o. Kwota gwarancji wynosiła 135.420,75 EUR.

Zgodnie z postanowieniami umowy kredytu rewolwingowego zawartej pomiędzy KRUK S.A. a BZ WBK S.A. oraz trójstronnej umowy o kredyt rewolwingowy zawartej przez KRUK S.A. wraz z PROKURA NS FIZ z BZ WBK S.A., w celu zabezpieczenia wierzytelności wynikających z ww. umów, w dniu 7 maja 2014 roku KRUK S.A. zawarł z BZ WBK S.A. umowę o ustanowienie zastawu rejestrowego, zastawu finansowego oraz pierwszorzędnego zastawu na prawie luksemburskim. Przedmiotem ww. zastawów jest 60.164 udziałów kategorii E w jednostce zależnej Secapital S.a.r.l. z siedzibą w Luksemburgu. Ustanowienie przedmiotowych zastawów stanowi zabezpieczenie zobowiązań wobec Banku wynikających z ww. umów kredytowych o łącznej wartości do 140 mln zł oraz należności ubocznych, do kwoty 200 mln zł, stanowiącej najwyższą sumę zabezpieczenia.

W związku z zawarciem w dniu 3 października 2014 r. umowy o kredyt odnawialny pomiędzy KRUK S.A. a BNP Paribas Bank Polska S.A., w dniu 11 marca 2015 r. zawarta została pomiędzy KRUK S.A., bankiem a SeCapital S.à.r.l. umowa o ustanowienie zastawu finansowego pod prawem luksemburskim na udziałach w compartmencie SeCapital S.à.r.l. Zastaw stanowi zabezpieczenie należności banku wynikających z umowy, tj. należności głównej o wartości do 30 mln PLN oraz należności z tytułu odsetek, prowizji i ewentualnych kosztów. Na dzień 31 marca 2015 roku przedmiotem zastawu było 24.385 udziałów kategorii D w Secapital S.à.r.l., o wartości ewidencyjnej w księgach rachunkowych KRUK S.A. równej 26.823.500 PLN.

W związku z zawarciem umowy kredytu w dniu 2 lipca 2015 r. KRUK S.A. zawarł z mBank S.A. umowę poręczenia. Na podstawie umowy poręczenia KRUK S.A. udzielił poręczenia za zobowiązania kredytobiorcy PROKURA NS FIZ wobec banku wynikające z umowy kredytu, stając się tym samym dłużnikiem solidarnym tego zobowiązania. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 150.000 tys. zł. Poręczenie wygaśnie nie później niż w dniu 1 lipca 2023 r.

36. Zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 23 grudnia 2015 r. spółka zależna od KRUK S.A. Secapital S.a r.l. zawarła Umowę Inwestycyjną z Presco Investments Limited z siedzibą na Malcie.

Strony zawarły niniejszą Umowę w związku z realizowaną transakcją sprzedaży 100%, wolnych od wszelkich obciążeń, nieograniczonych i wolnych od praw osób trzecich, udziałów w spółce Presco Investments S.a r.l, a także prawa do dysponowania zakupionymi na rynku polskim portfelami wierzytelności, posiadanymi przez sprzedającego oraz P.R.E.S.C.O. Investment I NS FIZ, o łącznej ilości 2 mln spraw oraz wartości nominalnej 2,7 mld zł.

Zgodnie z umową sprzedający zamierza zbyć, a kupujący zamierza nabyć 390 050 udziałów o łącznej wartości nominalnej 39 005 000 zł, za cenę 216,8 mln zł. Zakupione udziały uprawniają do dysponowania zakupionymi na rynku polskim portfelami wierzytelności o łącznej wartości nominalnej 2,7 mld zł. Cena ulegnie zmianie po uwzględnieniu uzgodnionych korekt, w tym z tytułu wpłat z obsługiwanych portfeli wierzytelności stanowiących własność sprzedającego i Funduszu. Własność udziałów przejdzie ze sprzedającego na kupującego z chwilą podpisania przez strony oświadczenia o spełnieniu warunków i przeniesieniu udziałów.

Strony ustaliły, że zapłata części ceny tj. łącznie około 42 000 tys.zł zostanie odroczone w celu zabezpieczenia realizacji postanowień Umowy w okresie przejściowym zgodnie z postanowieniami Umowy. Odroczone kwota wraz z odsetkami, ustalonymi na warunkach rynkowych, będzie rozliczona zgodnie z postanowieniami umowy.

W umowie zastrzeżono warunki zamknięcia transakcji, między innymi: operacyjne oraz prawne, których niespełnienie do dnia 30 maja 2016 r. będzie stanowić podstawę ustania skutków prawnych umowy.

W przypadku spełnienia się ww. warunków lub odstąpienia od niektórych z nich strony złożą oświadczenie w przedmiocie ich spełnienia, wywołujące skutek w postaci przeniesienia udziałów na kupującego, w którym zostanie wskazana, ostateczna cena nabycia udziałów, a także zasady jej płatności.

Zarząd KRUK S.A. w dniu 12 lutego 2016 r. powziął informację, iż Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. na podstawie uchwały nr 90/16 z dnia 11 lutego 2016 r. postanowił zarejestrować w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych 117 398 akcji zwykłych na okaziciela serii E spółki KRUK S.A. o wartości nominalnej 1,00 zł każda, wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego na podstawie Uchwały nr 1/2011 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 30 marca 2011 r., oraz oznaczyć je kodem PLKRRK0000010, pod warunkiem podjęcia przez spółkę prowadzącą rynek regulowany decyzji o wprowadzeniu tych akcji do obrotu na tym samym rynku regulowanym, na który zostały wprowadzone inne akcje tej Spółki oznaczone kodem PLKRRK0000010.

Zarejestrowanie wskazanych wyżej akcji nastąpi w terminie trzech dni od otrzymania przez KDPW dokumentów potwierdzających podjęcie przez spółkę prowadzącą rynek regulowany decyzji o wprowadzeniu tych akcji do obrotu na ww. rynku regulowanym, nie wcześniej jednak niż w dniu wskazanym w tej decyzji jako dzień wprowadzenia tych akcji do obrotu na tym rynku regulowanym.

W dniu 25 lutego 2016 r. Zarząd KRUK S.A. działając na podstawie art. 371 § 1-3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych w związku z art. 2 pkt 1 i art. 33 pkt 2 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach podjął uchwałę nr 35/2016 w sprawie emisji niezabezpieczonych obligacji serii AA2.

Spółka zamierza środki finansowe pozyskane przez Spółkę z ww. emisji Obligacji przeznaczyć na cele związane z finansowaniem nabycia pakietów wierzytelności przez podmioty należące do Grupy Kapitałowej KRUK lub na refinansowanie zadłużenia Grupy lub na finansowanie rozwoju Grupy przez akwizycje.

Zgodnie z uchwałą Spółka postanawia wyemitować nie więcej niż 150 000 niezabezpieczonych obligacji na okaziciela serii AA2 Spółki o wartości nominalnej 1 000 złotych każda, z terminem wykupu przypadającym na 72 miesiące licząc od daty przydziału obligacji.

Obligacje oferowane będą po cenie emisyjnej równej wartości nominalnej. Obligacje będą oprocentowane, a oprocentowanie obligacji zostanie ustalone przez Zarząd Spółki na podstawie przeprowadzonego procesu budowania książki popytu, w drodze odrębnej uchwały. Oprocentowanie wypłacane będzie w okresach co trzy miesiące. Obligacje zostaną wyemitowane zgodnie z prawem polskim i wszelkie stosunki prawne z nich wynikające będą podlegać prawu polskiemu.

Propozycja nabycia obligacji, zostanie skierowana do nie więcej niż 149 adresatów w trybie określonym w art. 33 pkt 2 Ustawy o Obligacjach.

Osobami uprawnionymi do uczestnictwa w ofercie oraz do objęcia obligacji, będą wyłącznie osoby, do których skierowana zostanie propozycja nabycia Obligacji.

Emisja Obligacji zostanie przeprowadzona w terminie nie późniejszym niż do 30 czerwca 2016 roku.

W dniu 26 lutego 2016r. Zarząd KRUK S.A. podjął uchwałę dotyczącą zamiaru rekomendacji przez Zarząd KRUK S.A. Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Jednostki Dominującej wypłaty dywidendy dla akcjonariuszy KRUK S.A. w wysokości 2 zł na jedną akcję z zysku netto osiągniętego za okres od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku.

Rekomendacja co do wypłaty oraz wysokości dywidendy z zysku za 2015 rok uwzględnia obecną sytuację finansową oraz dalszą realizację strategii, planów i perspektyw rozwoju Grupy Kapitałowej KRUK.

Zarząd nie wyklucza rekomendacji wypłaty dywidendy w kolejnych latach, a decyzja o jej wydaniu będzie ustalana każdorazowo biorąc pod uwagę nadrzędne plany i perspektywy rozwoju, zapotrzebowanie na finansowanie inwestycji, a także aktualny poziom zadłużenia i sytuację finansową Grupy Kapitałowej KRUK.

Ponadto Zarząd Spółki informuje, iż w pozostałej części zysk netto Spółki za rok obrotowy 2015 przy założeniu podjęcia przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie uchwały zgodnie z ww. rekomendacją Zarządu KRUK S.A. przeznaczony zostanie na kapitał zapasowy.

Piotr Krupa
Prezes Zarządu

Agnieszka Kulton
Członek Zarządu

Urszula Okarma
Członek Zarządu

Iwona Słomska
Członek Zarządu

Michał Zasępa
Członek Zarządu

Katarzyna Raczekiewicz
Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych

Wrocław, 26 lutego 2016 r.

